

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1941. NOVEMBER 15.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 164. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Halálos ítéletet hozott Zomborban a rögtönítélő bíróság

CIKK AZ 5. OLDALON

A SZENTATYA KIHALLGATÁSON FOGADTA REMÉNYI-SCHNELLER PÉNZÜGYMINISZTERT

Német rendkívüli jelentés az Ark Royal elsüllyesztéséről — A fagy elősegíti a hadműveletek a Donec medencében — A középső arcvonalon meghiusultak a szovjet ellentámadások — A bolgár-török viszony — Rendkívüli japán intézkedések a csendesceáni feszültség miatt

A hóvihár miatt szünetel több délvidéki vonatjárat

A vezéri főhadiszállás szombaton délben rendkívüli hadijelentést adott ki a német haditengerészetnek a Földközi tengeren elért nagy sikeréről. A rendkívüli hadijelentés közli, hogy német tengeralattjárók a Földközi tengeren megtámadtak egy angol hadihajórajt és elsüllyesztették az Ark Royal angol repülőgépanyahajót a Malaya nevű brit csatahajót pedig súlyosan megrongálták, úgyhogy a csatahajót az angolok kénytelenek voltak bevontatni Gibraltárba. Az Ark Royalt már 1939. szeptember 26-án súlyos találatok érték német repülőgépek támadása közben, akkor azonban kijavították és újra üzembehelyezték.

A veszteséget az angol tenger-nagyi hivatal is elismerte. A Német Távirati Iroda amsterdami jelentése kivonatolja az angol hivatalos közleményt, amely megállapítja, hogy a torpedózás után az Ark Royal tisztjei és gépészei még 12 órán át a hajón maradtak és kísérleteket tettek a hajó megmentésére, fáradozásuk azonban nem járt eredményel. A hajó röviddel azután, hogy a tiszték és gépészek elhagyták elsüllyedt. A legénység nem tudta leereszteni a mentőcsónakokat, mert a hajó oldalára dőlt, hanem kötélen ereszkedtek le. A menekülőket egy romboló vette fedélzetére.

Az Ark Royal

az angol flotta büszkesége volt. 1938-ban bocsátották vízre. A híres Kammell Lard hajóépítőgyár készítette és az angol kincstárnak a hatalmas hajó 3,215.639 fontjába került. Teljes személyzete a legénységgel, allisztekkal és tisztekkel együtt 1575 volt az előírás szerint. A most érkező jelentések azt adják hírül, hogy a hajón 1600 ember volt s ezek közül 18 életét vesztette.

A hajón hatvan repülőgépet szállíthattak és sebessége 31 csomó volt óránként. Az angolok ezzel elvesztették harmadik nagy anyahajójukat. A Courageoust 1939-ben torpedózták meg a németek, a Gloricoust pedig 1940-ben küldte a tengerfenékre, ugyancsak egy német telitalálat. Az Illustrious repülőgépanyahajó pedig jelenleg javítás alatt áll. Ezt az olasz bombák sértették meg.

Anglia tengeri egyeduralmát a

németek ebben a háboruban már nagyon megcsupálták. Az angol flotta súlyos veszteségeket szenved nap-nap után. Egyik büszkesége után a másik vonul le a tenger fenekére, s ezzel gyöngíti a brit tengeri erőt.

A németek a kezükbe ragadták a kezdeményezést nemcsak a szárazföldön, hanem a tengereken is.

A bolgár-török

viszonyról terjedelmes beszámolót adott Janyev, a bolgár képviselőház külügyi bizottságának elnöke. Az elnök ismertette Bulgária külpolitikai helyzetét majd behatóan foglalkozott Szófia és Ankara kapcsolataival. Megállapította, hogy a két ország kapcsolatai a bolgár-török barátsági szerződés szellemében fejlődnek és semmi ok sincs arra, hogy ezen a téren változások álljanak be. Bulgária fontos értesítést vár Ankarától ebben a kérdésben. Nem tételezhető fel, hogy Ankara eltérjen eddigi bevált politikájától. Mindamelllett Bulgária állandó éberséggel kíséri a

helyzetet, mert tudja, hogy Anglia állandóan azon mesterkedik, hogy gyöngye pontot tapogasson ki, ahol megvalósíthatja az új hadszínteret.

Az angol

alsóházban egy munkáspárti képviselő azt követelte, hogy Anglia ne csak hadianyagot küldjön a Szovjetnek, hanem kisebb hadsereget is, mert ez rendkívül kedvező hatással volna a Szovjet küzdőképességére. Az indítvány nem talált visszhangra az alsóházban.

A Stefani olasz hirroda közli, hogy az angol légierők Brindizi és Archireale elleni támadása polgári lakónegyedeket ért és lakóházakat rongált meg. Brindiziben 17 halálos és 12 sebesült, Archirealeban pedig 12 halálos és 8 súlyosan sebesült áldozata van a támadásnak. Az olasz jelentés kiemeli, hogy az olasz polgári lakosság a legnagyobb fegyelmettséggel viselkedett a támadások alatt és szellemét nem sikerült megtörni.

A pénzügyminiszter a pápánál

ÖSZENTSÉGE XII. PIUS PÁPA SZOMBATON UNNEPÉLYES KIHALLGATÁSON FOGADTA REMÉNYI-SCHNELLER LAJOS DR. MAGYAR PÉNZÜGYMINISZTERT. (MTI)

Honvédségünk harcai

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A fagyos idő beálltával megjavultak a terepviszonyok és kedvező lehetőség nyílt az ukrainai hadműveletek számára. A Donec kanyarulatának dombvidékén és Sahti környékén fokozódik a szövetségesek nyomása és a szövetséges csapatok újabb térfelvételekért értek el.

Honvédségünk arcvonalán nem történt jelentősebb esemény.

Német hadijelentés

A vezéri főhadiszállás közli: A német csapatok Krim félszigetén Kercs és Szebasztropol elleni támadásukkal az ellenség makacs ellenállása ellenére tért nyertek.

A középső arcvonalon visszaverték a német erők a szovjet csapatok páncélosokkal támogatott ellentámadását. A harc során 44 szovjet páncélos megsemmisült.

A német légierők eredményesen támadták Leningrád hadifortosságu célpontjait, Moszkvától délre és a Ladoga tótól keletre pedig szovjet csapatösszevonásokat, vasutvonalakat és védelmi berendezéseket bombáztak.

Északafrikában német légierők megsemmisítettek 4 angol repülőgépet. (MTI)

Ma rádióműsor / Ára 16 fillér

Erdélyért

vértett huszonkét esztendeig minden magyar szíve. A sok sorscsapások között talán Erdély elvesztése volt a legérzékenyebb. Vértett a magyar sziv Bácskáért is, a Felvidékért is, Rákóczi és Zrinyi földjéért is, de Erdély mindig a legkedvesebb gyermeke volt a magyar anyának. Talán azért volt ez, mert történelme és büszke önállósága az évszázadok viharában is mindig kimagaslott. Erdély sokszor az anya országot is védte testével, istápolta és erőre segítette.

Ma Erdély szorul istápolásra. Erdély ma szegény. Gazdaságát, amit az Isten adott, el nem vehették tőle. Földjének kincsei megvannak, emberei lelkekének ékkövei töretlenül ragyognak.

Lelkesedtünk Erdélyért. A lelkesedés ideje most azonban lejárt. Elmúlt egy esztendő, s ezalatt a kormány mindent megtett. Vasutat épített, hidakat emelt, s most a társadalomra vár az a feladat, hogy a többit megtegye. A magyar nép most Erdély mellé áll.

ARENA MOZI

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Hölgyek előnyben

Gvönvörű magyar film, sok szép zenével, tele humorral, szerelémmel és énekkel.

Főszerepben:

VASZARY PÍRL, NAGY ALICE,
KISS MANYI, PETHES SÁNDOR,
SZILASSY LÁSZLÓ, BILICSI
TIVADAR stb.

Pótműsor: Magyar és olasz hiradó

A németek nem akarnak együttműködni az amerikai rádiótársaságokkal

Berlin, november 15.

A National Broadcasting, a Columbia és egy harmadik rádiótársaság Berlinben, az ottani rádiótársaságoknál tevékenykedő tagjai jogtalan panasszal fordultak társaságaikhoz anélkül, hogy a panaszt ismertették volna a német rádiótársasággal. Ez a szokatlan eljárás arra indította a német rádiótársaságokat, hogy megszakítsák együttműködésüket az amerikaiakkal.

(MTI)

Mi van Litvinov repülőgépevel?

Angol közlés szerint Litvinov repülőgépe Bakuba érkezett. A Német Távíráti Iroda ezzel szemben ismerteti egy amerikai hírügynökség közlését, amely szerint eddig még semmit sem tudnak arról, hogy Litvinov gépe megkerült. A tegnapi közlése a hírirodának arról, hogy a re-

„Japán örökdi, nehogy váratlanul ériék Rooseveltt ökölcspásai”

Washington, november 15.

Roosevelt közölte tegnap, hogy Sanghajból, Tiencsinből és Pekingből visszahívják a tengerészeket.

Hull ezzel kapcsolatban kijelentette a sajtóterkezetlen, hogy bár az amerikai tengerészek elhagyják Kinát, megmaradnak ott az amerikai konzulátusok, s ezek képviselik az Egyesült Államok érdekeit.

A Popolo di Roma is foglalkozik Rooseveltt kijelentéseivel és azt írja, hogy mind határozottabbá válik Amerika csendesóceáni háborúja.

Japán azonban örökdi, nehogy váratlanul ériék Rooseveltt ökölcspásai. (MTI)

Zsoldos előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire. 34-ik tanév. Budapest VII., Dohány utca 84. Telefon: 223-406.

Kivégeztek két horvát kommunistát, akik bombát dobtak a német katonák autóbuszára

Zágráb, november 15.

A katonai törvényszék halálra ítélte Brumling Ádám és Milicsics Vinko horvát kommunistákat, akik bombát dobtak egy autóbuszra, amelyen 35 német repülő-katonára utazott. A vádlottak sirva könyörögtek kegyelemért. Az ítéletet végrehajtották. (MTI)

POLITIKAI »BOTRÁNY» AZ ANGOL RÁDIÓNÁL

Zürich, november 15.

A »Die Tat» londoni jelentésben politikai botrányról számol be, amelyek kiinduló pontja az a tény, hogy az angol rádió az olasz uralkodó születésnapján jókívánságait fejezte ki. Az angol lapok szerint a British Broadcasting több vezető tisztvisé-

pülőgép Pahlevinél kényszerleszállást végzett, nem bizonyult igaznak. (MTI)

Elsüllyesztettek egy amerikai hajót

Washington, november 15.

A Nottingham nevű amerikai tehergőzöst az Atlanti óceánon elsüllyesztették. A gőzös whiskit szállított Angliába. (MTI)

AMERIKA SZÁLLÍTÓHAJÓT KÜLD ANGLIÁNAK

Washington, november 15.

A George Washington nevű 23.778 tonnás amerikai szállítóhajót átengedték Angliának. (MTI)

AMERIKAI TANÁCSADÓKAT KAP WAVELL

Sangháj, november 15.

Weehler és Maxwell amerikai tábornokok, az Egyesült Államok két katonai tanácsadója megérkezett a Fülöp szigetekre. A két tábornok szombaton folytatta útját Singapore felé. Innen Wavellhez repülnek, s mellette működnek majd mint az USA tanácsadói. (MTI)

Huntziger a ravatalon

Vichy, november 15.

(NST) Hivatalosan közlik, hogy csütörtökön a szerencsétlenség színhelyén felavatalozták, majd Le Viganba vitték Huntziger tábornoknak, polgári kabinetfőnökének, Jean Labusquiere-nek, szárnysegédének, de Royere századosnak és a lezuhant gép legénységének földi maradványait.

Huntziger holttestét a Szent Lajos templomba vitték pénteken s ott ravatalozták fel. A temetésén a gyászbeszédet Darlan tartja. (MTI)

lője ellen emiatt fegyelmi eljárást indítanak.

Néhány képviselő az eset miatt a rádiótársaság állami ellenőrzését követeli, azt hiszik azonban, hogy ezt a tervet a tájékoztatói minisztérium nem pártolja.

Jól értesült körök valószínűnek mondják, hogy az angol rádiónál bizonyos intézkedéseket tesznek, amelyeknek célja gondoskodni arról, hogy a jövőben felelőtlen nyilatkozatok ne hangozhassanak el.

SZTRÁJKOLNAK AZ INDAI FÜRÉSZTELEP MUNKÁSAI

Több indiai fűrésztelep munkásai beszüntették a munkát. Most a katonaság vette fel a munkát és ezek vezetik az üzemet. (MTI)

18 TENGHERÉSZ VESZTETTE ÉLETÉT AZ ARK ROYALON

A spanyol lapok írják, jelenti a Stefani La Lineából, hogy az Ark Royal elsüllyesztése alkalmából 18 tengerész életét veszlette.

WASHINGTONBA UTÁZIK GYÖRGY VOLT GÖRÖG KIRÁLY

London, november 15.

A Londonban működő szövetséges államok képviselői az utóbbi időben gyakran utazgatnak. Most György a görögög exkirálya utazik Washingtonba. (MTI)

A hóvihár miatt több délvidéki vasútvonalon szünetel a forgalom

A MÁV igazgatósága közli, hogy a nagy hóvihár miatt a következő vonalakon szünetel a forgalom: Szabadka—Csersentka—Gombos, Zombor—Hódság—Szépliget—Ujvidék, vajamint a Hódság—Szond és a Vaskapuhoz vezető vonalon. (MTI)

NEMZETI MOZI

HÉTFŐ—VASÁRNAP

Az idény szenzációja!!!

Ne kérdezd ki voltam

Főszerepben: KARÁDY KATALIN,
továbbá szerepel még városunkból
NÉMETH ILONKA

Csak 16 éven felülieknek

Gondoskodikék legveről

Egymástól szigoruan elkülönítve őrzik Daladiert, Blumot és Gamelint

Vichy, november 15.

(Bud. Tud.) Pauból jelentik, hogy Dala-dier, Blum és Gamelin szerdán este érkeztek Pourtalet erődbe. Tudvalevőleg ezt az erődött jelölték ki számukra addig amíg ügyükben a bíróság dönt. Az erődben a két volt minisztert és a volt főparancsnokot szigoruan elkülönítve helyezték el. Utasítást adtak őrzőiknek, hogy ne engedjék őket érintkezni. Sétáikat is csak külön tehetik meg s egyáltalában nem szabad találkoznok.

Mi ér
többet?

VAGY

Az elavult „olcsó” lámpa felfalja az áramot — az áram pedig pénzbe kerül.

Takarékoskodik? Krypton-fényt válasszon! Az új Kryptonlámpa onlja az izzóleher fényt, mégis kisebb az áramfogyasztása.

Az igazán olcsó világítás:

TUNGSRAM
KRYPTON

Csak magyar rekordot javított a vitorlázó főhadnagy

Megírta a Délvidék, hogy Király István főhadnagy, a MOVE budapesti repülőosztályának vitorlázója a Hármashatárhegy tájékán meg akarta dönteni a vitorlázás világrekordját. A főhadnagy egész péntekre virradó éjszaka repült.

Délután 17 óra 47 perckor 29 óra 37 perces repülés után Király István gépe leszállt az óbudai Drasche-téglagyár melletti leszállótérre. Azért kellett repülését abbahagynia, mert a rendkívül erős hidegben kimerült s nem bírta tovább a repülést. A néhány nappal ezelőtt felállított 26 óra 55 perces magyar rekordot azonban még is is erősen megjavította.

Nappal nincs áramszolgáltatás Belgrádban

A szénhiány miatt leállították a forgalom nagy részét és bezárták az összes iskolákat

Szerbia gazdasági főbiztosa értesítette a lakosságot, hogy november 15-től kezdődőleg reggel fél nyolctól este 17 óráig szünetel az áramszolgáltatás egész Belgrádban. Az intézkedésre azért volt szükség, mert a fővárosba nem lehet szén szállítani, Emiatt az összes iskolákat bezárták. Az üzletek délelőtt 9 órától délután három óráig tarthatnak nyitva. A villanyfűtés tiltva van. A tanítók és a tanárok megkapják fizetésüket akkor is, ha nem tanítanak. (MTI)

„Testvérek vagyunk a munka közösségében“

Bárdossy miniszterelnök beszéde a munkássághoz

Budapestről jelentik: Pénteken este hét óra kor ünnepélyes keretek között nyitották meg az Országos Szociálpolitikai intézet munkásakadémiáját. A megnyitóünnepségen Bárdossy László miniszterelnök is megjelent és a következő nagyhatású beszédet mondotta:

— Munkás Testvéreim! Szeretném, — mondotta a miniszterelnök, — ha olyan mélyen és igazán éreznék át mint én, hogy ez a megszólítás: Munkás Testvérem! nem afele üres szónoki kifejezés. Mert valóban nem az. Számotokra és számomra egyformán a munka adja az élet valóságos értelmét és tartalmát.

Testvérek vagyunk tehát a munka közösségében, tekintet nélkül arra, vajjon munkapad, gép, szerzőszám, vagy íróasztal fölé hajolva végezzük el

azt, amit a sors képességeink és hajlandóságunk irányítása szerint számunkra kijelölt.

— Ezek a gondolatok hoztak el engem a munkásakadémia megnyitására, annak a tudata, hogy valamennyien ti is egyeknek érzitek magatokat a nemzeti közösségben és ha ez az érzésetek, és ha ebből az érzésből fakad a szándékotok, akkor vajjon mi választhat el bennünket egymástól?

— Munkás Testvéreim! Ti arra vállalkoztok, hogy ebben az intézetben tudástokat, ismereteiteket gyarapítsátok, nemcsak a magatok érdekében, hanem munkástestvéreitek érdekében, hogy felkészüljete azoknak a feladatoknak teljesítésére, amelyek nemzeti életünk kiépítésében a magyar munkásságra várnak.

— Külön elismerést érdemel az, hogy ezt

Türelmet kérünk

mindazoktól, akik ORION rádiókészüléket vásárolnak és egyik-másik típusunkat rádiókereskedőjüknél átmenetileg nem kapnak meg. Teljes üzemmél dolgozunk ma is, hogy a bel- és külföldi megrendeléseket kielégíthessük. De tekintettel kell lennünk arra, hogy fontos

nemzetgazdasági érdek

az export változatlan keretek közötti fenntartása, mert a kivitt rádiókért nélkülözhetetlen nyersanyagok jönnek be az országba. A külföldre való szállítás viszont ma több időt igényel, mint béke idején, tehát az exportálandó árut korábban kell elkészíteni és útnak indítani, hogy kellő időben rendeltetési helyére jusson. Ezért kell a külföldet a belfölddel szemben némi előnyhöz juttatnunk. Nagy külföldi szállításaink ellenére is el fogjuk látni a belföldi szükségletet úgy, mint azelőtt, csak — mint mondottuk — egy kis türelmet kell kérnünk.

ORION RÁDIÓ

KIVÉGEZTEK SPANYOLORSZÁGBAN 416 KOMMUNISTÁT

Madridból jelentik, hogy Spanyolországban 416 kommunistát végeztek ki. Ezeket az utóbbi napokban ítélték halálra. A kivégzett kommunisták olyan beszivárgott elemek, akik Délfranciaországból jöttek Spanyolországba. (MTI)

a munkát a mai nehéz időkben vállaljátok, amikor mindnyájunkra külön terhet rónak a mai nehéz idők. De erre az áldozatra szükség van.

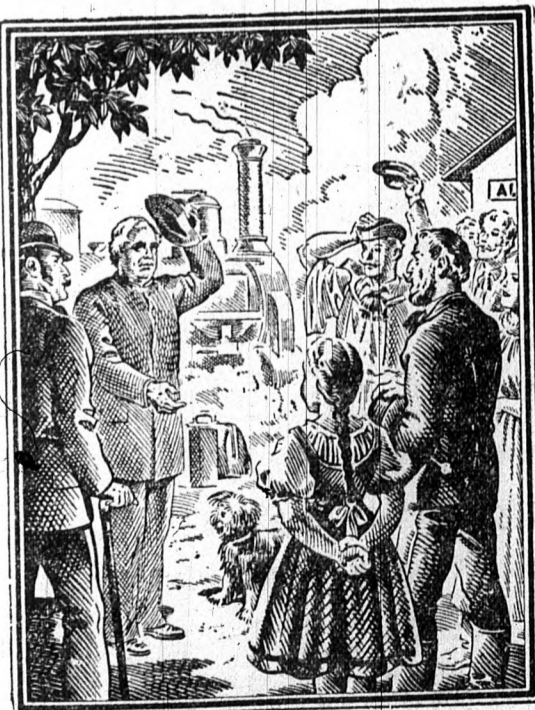
— Művelt, erős nemzeti szellemű munkásság, amely a nemzet sorskérdéseiben helytáll, fogja meghozni a munka és a munkás méltó megbecsülését, amely alapja kell, hogy legyen egész nemzeti életünknek, (nagy éljenzés és taps.)

— Ezért beszélt minden jó magyar szívéből a ti szónokotok, amikor azt mondotta, hogy nemcsak céltudatos munkások, hanem öntudatos és céltudatos magyarok akartok lenni.

És ezért volt igazá, amikor megállapította, hogy a munkáscélok elérésére akkor kerülhet a sor, ha az egyetemes, nemzeti célok szolgálatában testvéries módon összefogtok a magyar földművességgel és a magyar értelmiséggel.

— Ebben a szellemben üdvözlöm szeretettel a munkásakadémia vezetőjét, előadóit és egyenként mindenegyes résztvevőjét. Köszönöm a hozzám intézett kedves, meleg és okos szavakat. Köszönöm a nemzet nevében azt az elhatározástokat, hogy ennek az intézménynek a szolgálatába álltatok. Figyelemmel fogom kísérni azt a munkát, amelyet végezni fogtok. Az Isten áldását kérem a munkásakadémia működésére.

Bárdossy miniszterelnök beszédét óriási tapsal és éljenzéssel fogadták.

1892. július havában látogatott el első ízben Kneipp Magyarországra. Napilapjaink bőven foglalkoztak annak idején látogatásával s elismerőleg nyilatkoztak kiváló tevékenységéről.

1892. JÚLIUS 26-ÁN, AMIKOR MEGÁLLT

a vonat az alcsúti állomáson, Kneipp hatalmas alakja jelent meg az egyik kocsijában. Idevárták őt, a nagy emberbarátot. Már akkor világhír övezte. Nemcsak híressé vált vízkúráját, hanem az egészséges életmódot hirdető tanítását is ismerte széles e világ. Ilyen volt tehát ez a kiváló ember. Ma már mindenki ismeri, hiszen minden csomag Kneipp malátakávé az ő arcképét hordozza.

Hogy ragyogott a szeme, mikor kiszállt a vonatból! Egyszerű földműves emberek fogadták hangos éljenzéssel s a föld népénél ő rögtön otthonosan érezte magát. Maga is mint egyszerű parasztiú vágott neki küzdelmes életének, szegény maradt és szegényen is halt meg. De gazdaggá tette embertársai életét. Százazreknek adta vissza egészségét és még sokkal több embert óvott meg tanításával a megbetegedéstől. Azt hirdette: „Akkor törődjünk magunkkal, amikor még egészségesek vagyunk s ne későn, mikor már betegség gyötör bennünket.” Éppen ezért gondoljunk mindig tanítására, ha isszuk a

Kneipp malátakávé,

azt a malátakávé, melyet maga Kneipp adott nekünk.

Az alumínium regénye

(MN) Lulu herceg, III. Napoleon örököse 1855-ben a párizsi Tuileriákban olyan csörgővel játszadozott bölcsőjében, amilyennel rajta kiült az egész föld kerekében egyetlen gyermek sem dicsekedhetett. Ugy csillogott, mint az ezüst de a kis kezecskéiben mégis könnyen hajlott. A császári játékszernek ára is elég fejedelmi lehetett: a készítéséhez használt fém kilogrammja kb. 3.400 pengőbe került, ugyanannyiba, mint az arany Deville professzor az akkori párizsi világkiállításra éppen egy kilogrammos tömböt állított elő belőle. Lulu herceg csörgője volt a világ első alumíniumból készített tárgya.

Ma már nem csak fejedelmek engedhetik meg gyermeiknek az alumíniumjáték fényűzését. A könnyű fém egy kilogrammja ma csak mint egy másfél pengőbe kerül. Neve is demokratikusabb lett: „Agyagezüst” helyett egyszerűen csak alumínium. A tudósok 1807 óta kutatták a timföldben már feltételezett új fémét. A timföld az aluon, latinul alumen alkotórésze, innen ered az alumínium név. A svéd Berzelius és a dán Ørsted eredménytelen kísérletezései után 1827. október 22-én a német Friedrich Wöhlernek sikerült a berlini városi ipariskolában előállítani azt a néhány grammnyi szürke port, melyről „a napvilágnál közelebbi vizsgálatkor kiderült, hogy csupa apró fémszemcséből áll”. Wöhler ezután ahátmozárban összefüggő fémlapokat kovácsolt ki a porból és ezeken megállapította az új anyag legfontosabb kémiai tulajdonságait: itt volt a rég keresett fém.

A FÖLDKÉREG TIZENNEGYED RÉSE

A felfedezés jelentősége beláthatatlan volt, hiszen a földkéreg tizenegyed része alumíniumból áll, egyelőre azonban nem lehet sokat kezdeni vele. A réz, vas, ezüst, arany elenyészően kisebb mennyiségben fordul elő, és az emberiség mégis már évezredekkel előbb a kultúra és civilizáció szolgálatába tudta állítani. Az Alumínium molekulái azonban nagyon könnyen lépnek más anyagokkal kémiai kapcsolatokba, ezért, minthogy ezenkivil tulajdonságai is ismeretlenek voltak, nagyon nehéz volt a nyomára bukkanni, de még nehezebb nagyobb mennyiségben gazdaságosan előállítani. Wöhler boldog volt, amikor újabb 18 évi szakadatlan kísérletezés után sikerült gombostűfej nagyságú olvasztott alumíniumgolyócskát előállítania, melyeken most már a könnyű fém fizikai tulajdonságait is tanulmányozhatta.

III. Napoleon, aki trónjának ingatagságáért a fényben, pompában és gazdagságban keresett kárpótlást, most utasítást adott Devillenak a német eljárások tökéletesítésére. Azzal a szerencsés ötlettel, hogy a timföldhöz grönlandi földpátot, kryolitytot adott, mely az alumínium olvadáspontját leszállította, Devillenak sikerült az alumíniumgolyócskák összeforrását meggyorsítani és Glicières-ben felállította az első alumíniumgyárat.

AZ OLCSÓBBODÁS UTJÁN

A gyári előállítás a méregdrága új fémot lassankint olcsóbbá tette. Nagyobb tömegekre azonban csak akkor kerülhetett sor, amikor a dinamógép feltalálásával elegendő elektromos áram állott rendelkezésre a timföld elektrókémiái szétbontására. 1886-ban az amerikai Hull és a francia körülbelül egyidőben jelentették be szabadalmukat az elektrolitikus eljárásra. Találmánya alapján Héroult a német Kalianival a Schaffhausen melletti Neuhausenben „Svájci Metallurgiai Társaság” néven a nagyban dolgozó alumíniumgyárat állította fel. 1890-ben egy kilogram alumínium már „csak” harminckét pengőbe került.

Előnyös tulajdonságai így is gazdaságossá tették az alumínium nagyban gyártását. Mindenekelőtt könnyű, Nem nehéz hegeszteni. Az alumíniumdugattyu lassabban melegszik fel, mint a vasból készült. Nagy feszültségű vezetékek készítésére a villamosipar is jó hasznát vette az alumíniumnak. Vékonyra hengerelve „ezüstpapír” néven a finom nyalánságok csomagolására is kitűnően bevált.

Ennek ellenére Németországnak, mely ma a világ legnagyobb alumíniumiparával rendelkezik, hosszú ideig mégis csak egy alumíniumgyára volt, Rheinfeldenben, de ez is svájci érdekeltségeket gazdagított. A technikában nem

rint minden fémipar elképzelhetetlen volt és alkalmazták az alumíniumot szívesen, mivel igen puha volt. Ezen a hiányon 1906-ban a német Wilm, a duralumínium feltalálója segített. A nyomásnak és szakításnak kitűnően ellenálló új vegyület szabadalmát a Düreni Fém-művek nagyszerűen kamatoztatták és az alumínium megkezdte diadalutját. Lehetővé vált a Zeppelin-építés és a repülőgép- és autópár előtt is új utak nyíltak meg.

KÉNYSZERHELYZETBŐL VILÁGHEGEMONIA

Az alumínium az acélon kívül minden más fém fölött győzött, de ezt a győzelmet mégis csak a világháború hozta meg. A német hadiipar legnagyobb gyengesége a rézhiány volt. Réz nélkül azonban a technika akkori állása szélegegyeszerűen elektromos vezetéket sem lehetett volna előállítani. Ez a fenyegető helyzet a német ipart hallatlan erőfeszítésekre ösztönözte és megfemfentette a nagy lauszi Lautaműveket. Az alumínium olyan jól pótolta a rézet, hogy Németország továbbá is mindent megtett a termelés fokozására és 1933 óta külön állami hivatal gondoskodik arról, hogy a német ipar, ahol csak lehetett, mindenütt alumíniumot használjon réz helyett. Ez ugyanis az a fém, melynek kellő mennyiségben való előállítására Németországnak legkevesebb behozatalra van szüksége. Az alumíniumtermelés legkényelmesebb nyersanyaga ugyanis a bauxit, mely a leggazdagabb lelőhelyéről, a franciaországi Les Beaux városától kapta nevét, a német alumíniumgyártás azonban a ma már korlátlan mennyiségben rendelkezésre álló nyersanyagot is gazdaságosan fel tudja használni.

1935-ben a világ kereken 260.000 tonna alumíniumot termelt, melyből Németország 70.700,

Uffásításra, parkosításra!

Bignonia, Piroselevelű bükk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágu gesztenye, Gingko-biloba, Gömbakác, Jegenyetölgy, Juglans nigra, juharok (Acer neg fol. var. Gömbjuhar Schwedleri) Hárs, Nyír, Platan, Pr. pissardi Triloba (nagyon olcsón: akác, kőris nyár szil), fepeők, gyümölcsfák nagy választékban

Kolauch fáskola, Szeged

Északamerika 74.700 tonnát állított elő, míg az egykor első helyen álló Franciaországra ma már csupán 21.800 tonna esett. Azóta Németország Amerikától is elhódította a vezető helyet. 1938-ban Németország 16.000 tonnás termelésével már messze maga mögött hagyta a 130.000 tonnát termelő Egyesült Államokat. Németország tovább folytatta erőfeszítéseit és előnye ma már behozhatatlan. Mig Anglia termelése egészen jelentéktelen, Oroszország mintegy 75 millió tonnás bauxittermelésének 85—90 százalékát máris elvesztette, Amerika pedig a magánfogyasztás erőyes korlátozására és az alumíniumedények gyűjtésére kényszerült, Németország Franciaország legyőzésével és az alumíniumgyártó nagy bauxitlelőhelyekkel rendelkező országok egész sorának megszállásával évi termelését mintegy 300.000 tonnára fokozta.

Az amerikai „Time” július 7-iki száma szerint Ickes amerikai belügyminiszter kijelentette, hogy „ha egyszer sor kerül majd a mai háború történetének megírására és ha esetleg meg kell majd írni, hogy ez a háború vereséggel végződött, akkor talán csak azért következik ez be, mert az amerikai alumíniumtársaság nem tudta betölteni feladatát”.

A „csupa apró fémszemcséből” álló szürke porból 134 év alatt világtörténelmet formáló erő lett. (dr. n. l.)

Már két nap óta hóvihar dühöng a Bácskában

A hőmérséklet minusz 5 fok

A korai fagy tönkretesz a szőlőket is

Bácskában már a második napja dühöng a hóvihar. Péntekre virradóra kezdett el a hó hullani, s pénteken reggel már mindent befödött a fehér hótakaró. Péntek reggel a szél is feltámadt és azóta óráról órára erősödik. Az éjszaka már szinte orkánra fajult. Szombaton egész nap hordta a havat a szél és a hőmérséklet minusz 5 fok alá süllyedt.

A nagy vihar az egész Bácskában már két nap óta szakadatlanul tart. A közlekedést is befolyásolja a hideg és a szél.

Gádor és Magyarkiút között a Kiskunhalas—zombori vonat elakadt szombaton reggel és 8.40 helyett csak 10 óra 40 perckor futott be a vonat a zombori állomásra. A hóvihar többhelyen okozott súlyos zavarokat. Az ujvidéki vonat is nagy késéssel érkezett be Zomborba.

Az apatini autóbusz is beszüntette a járatot. A hóvihar behordta az utakat, kocsin is alig lehet kimozdulni a határba. A szél ereje még szombaton este sem csökkent.

Zombor, Pótfői utca 8 szám. Női fáska, büröndök, pénztárcák, akta és iskolatáskák legolcsóbbtól a legfinomabbig

A zombori munkapiac helyzete

Munkát keres 124, munkát kaphat 13 munkás

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal zombori kirendeltségének szombati jelentése szerint Zomborban munkát keres 124, míg elhelyezkedést nyerhet 13 munkás.

MUNKÁT KAPHAT:

Férfi: 1 szövő (szórhúzáshoz értő) 2 mezőgazdasági cseléd, 1 komenciós béres (nagy-családu), 1 kocsis.

Tanonc: 1 kereskedő.

Nők: 1 gyermeklány, 1 mindenes szakács-

nő, 1 szakácsnő, 3 mindenes, 1 bejárónő.

MUNKÁT KERES:

Férfi: 1 kovács, 1 nyerges, 2 műszövő, 2 borbély, 1 keztűs, 2 sütő, 2 cukrász, 2 pincér, 1 magátisztvaselő, 3 kereskedő segéd, 5 özgazdasági cseléd, 2 gyári segédmunkás, 5 napszamos, 6 szolgál.

Nő: 1 nyomdai berakónő, 57 gyári segédmunkásnő, 1 házvezetőnő, 2 gyermeklány, 28 háztartási alkalmazott.

Ne kísérletezzen,

használja rendszeresen a híres
**nagyenyedi
Kovács krém**

Eltüntetett az arc bőr szépség hibáit, csodálni fogja Ön is bámulatos hatását. Az arc megszépül, feltűnően tiszta, üde lesz!
Éjjeli használatra kék
Nappali használatra sárga csomagolásban

Helyszini birtokrendezési tárgyalások kezdődnek a Délvidéken

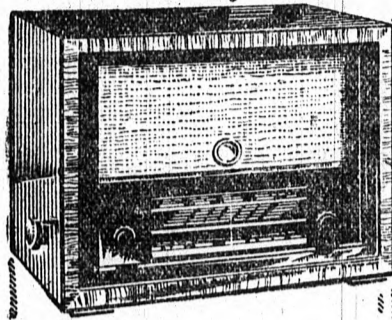
Ujvidékről jelentik: A földművelésügyi minisztérium Ujvidéken földbirtokpolitikai kirendeltséget létesített. A kirendeltség ügykörébe tartozik a jugoszláv agrárreform revíziója, a zsidóbirtokok átengedésre való kötelezése, házhelyszerzések, családi otthonok létesítésének előmozdítása, telepés községek létesítése, kölcsönök engedélyezése és a haszonbérleti szerződések ellenőrzése.

A visszacsatolt területen közel 250.000 hold kerül felosztásra. Hatezer holdat a Vitézi szék rendelkezésére bocsátanak 52.000 hold pedig a külföldről hazatelepített magyaroknak jut. A kirendeltség most 140.000

Régi világhírnév:

SIEMENS

ezért fogalom a

**SIEMENS
RÁDIÓ**

342 U

NAGYTELJESÍTMÉNVŰ SZUPERVEVŐ

hold felosztásán dolgozik. A zsidóbirtokokból kisorsolt 26.000 hold is telepítési célokra szolgál.

Azok a délvidéki magyarok, akik földművelésből élnek, földhöz juthatnak. A sok gyermekes családoknak elsőbbségi joguk van. A helyszini birtokrendezési, birtokfelosztási tárgyalások szombaton kezdődtek, majd megállapítják a birtokbahelezés sorrendjét.

hogy a revolvert találta, véletlenül volt nála a kritikus éjszakán. Nem emlékszik sem a futására, sem arra, hogy lövöldözött volna, mert nem volt öntudatánál.

A kir. ügyész tartalmas, minden részletkérdésre kitérő alaposan megindokolt vádbeszédeben halálbüntetést kér a rögtönítelő bíráskodás kihirdetéséről szóló hirdetmény alapján.

A védő az enyhítő körülmények figyelembevételét kérte.

A bíróság a vádlottat kötéláltali halálra, tízévi polgári jogvesztésre és hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet megindokolása szerint Kovácvics beszámítható állapotban volt, s a tanú kihallgatások során bebizonyosodott, hogy szándékosan használta fegyverét.

Kovácvics egykedvűen fogadta az ítéletet, s kijelentette, hogy kegyelmet kér. A bíróság kegyelmi tanácsa alakult át. Lapzártakor még nem hoztak döntést.

Halálos ítéletet hozott Zomborban a rögtönítelő bíróság

Kötéláltali halálra ítélték Kovácvics Vaszilijet, aki öt revolverlövést adott le Ujverbáson a csendőrökre

A kir. törvényszék rögtönítelő tanácsa szombaton délelőtt ítélkezett Kovácvics Vaszilije görögkeleti vallású szerb nemzetiségű ősziváci lakos bűnygyében. A kir. ügyész a BTK 279 és 280 §-a ütköző

több egyénnel szemben megkísérelt szándékos emberölési kísérlet és hatóság elleni erőszak büntette miatt emelt vádat Kovácvics ellen,

aki — mint azt a Délvidék megírta — november 9.-én éjjel után fél három körül

Ujverbáson öt lövést adott le az öt igazoltatás végett a rendőrségre kísérő csendőrökre.

A csendőr-járőr vezetője szintén használta fegyverét és golyója Kovácvicset tarkóján érte. Miután a golyó csak puha részeket ért, a sérülés nem volt súlyos.

A bíróság előtt elhangzott tanuvallomások szerint az eset a következőképen játszódott le: Ujverbáson november 8.-án éjjel a vasúti vendéglő közelében leütöttek egy rendőrt. A tettes kézrekerítésére csendőrijárőrt küldtek ki. A csendőrök kapott feladatuk teljesítése közben éjjel után két óra körül találkoztak Kovácvics-csel, aki gyanusnak tűnt fel előttük, mire leigazoltatták. Kovácvics nem tudta magát kellőképen igazolni miután nem tud magyarul, a csendőrök viszont nem tudtak szerbül, nem értették meg egymást. A csendőrök elhatározták, hogy Kovácvicsot bekísérik a község házára, mert valószínű volt, hogy a helybeli születésű rendőrök ismerik, ezek tudnak is szerbül és részletesen kihallgatható. Kovácvics rendszeren viseledett mindaddig, amíg a község háza elé nem értek. Ekkor ki akarta használni, azt hogy Kirszt Pál sofőr jött velük szemben, úgy tett, mintha a sofőrrel akarna beszélni, majd hirtelen futásnak indult.

Szabályosan felszólították szerb és magyar nyelven, hogy álljon meg. Kovácvics azonban előkapta revolverét és miközben folytatta a futást 5 lövést adott le a csendőrökre. Az egyik csendőr viszonzta a tüzelést és Kovácvics sebesülten terült el a földön. Mellette megtalálták revolverét, a lövöldözés színhelyén pedig a

kiöltött 5 golyó hüvelyét, amelyeket mint bűnjelket beszolgáltattak a bíróságnak.

Szappan Károly csendőr, Kirszt Pál sofőr és több rendőr tanuvallomása lényegében egybehangzó volt.

Kovácvics védekezésében azt állította,

Zombori dohányzók

vasár- és ünnepnap dohányt és cigarettát délután 4—8-ig csakis a lánc sarkán lévő trafikban vásárolhatnak. Jól jegyezzék meg a címet.

Ismét elítéltek több zombori árdrágítót

Tojást, kukoricát, szappant és burgonyát adtak el a megengedettnél magasabb áron

A zombori törvényszék uzsora-bírósága ismét több ítéletet hozott árdrágítási ügyekben.

Gyurics Simonné a maximált 14 fillér helyett 20 fillérért adta a burgonyát. A bíróság 15 napi elzárásra átváltoztatható 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Ozv. Bajcsy Ferencné a háziszappant adta drágábban, 2 pengő 80 fillér helyett 3 és fél pengőt kért 15 napi elzárásra átváltoztatható 60 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Eikhorn Mihály kerényi gazda a tengeri métermázsáját 20 pengőért adta 20

napra átváltoztatható 100 pengő büntetést kapott.

Hemmelin Jánosné sz. Limburger Róza bezdáni asszony azért kapott 25 napi elzárásra átváltoztatható 100 pengő büntetést mert a tojást 17 helyett 20 fillérért árulta.

Apelics Sima zombori gazdálkodó előborjut kg-ként 1.40 pengőért adott el 1.20 pengő helyett. Husz napra átváltoztatható 80 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Zongorák jókarban 700-tól, márkás zongorák, pianók feltűnő olesón, részletre is Bpest, Rákóczi út ötven. Zongorateremben

Ki lesz Zombor tiz legboldogabb embere?

December elsejen adják át a felepült munkásházakat

Megírtuk már, hogy Zomborban befejezték a tiz munkásház építését. A házak készen állanak, csak a belsőmunkák folynak még, de ezek befejezése is napok kérdése. Zomborban a házak építését még a katonai parancsnokság határozta el, s ugyancsak a katonai közigazgatás alatt teremtették elő az építkezéshez szükséges pénzt.

A házakat Bazler István mérnök ter-

vezte. A világos, kétablakos szobán kívül egy tágas konyha, spajz és előcsarnok is van a házban.

Mint megírtuk, a házakat december elején osztják ki. Hogy ki lesz Zombor tiz legboldogabb embere, azt még nem tudják. A napokban ül össze a hármashizottság, hogy kijelölje a tiz embert a jelentkezők közül. Előnyben a soksaládos, szegény emberek részesülnek.

HIREK

00000000

Magyar hősök

1914. november 16.

Hock András volt pécsi 52. közös gyalogezredbeli 4. hegyidandárhoz beosztott őrmester szakaszparancsnok a Drina menti második csatában a Jasenovac, Glavica magaslat elleni rohamban és a Zapolje-i sziklálalnál századának nehéz helyzetében megbecsülhetetlen szolgálatait tett és feledhetetlen érdemeket szerzett. Az ellenség leghevesebb keresztütüzében önfeláldozó készséggel parancsokat továbbított, löszert szállított és az éjjel-nappal harcban álló bajtársait lelkes szavakkal buzdította kitartásra. Életének kockáztatásával gondoskodott a sebesültek elszállításáról, ami a hóval fődött sziklás terepen leírhatatlan nehézségekkel járt. Midőn pedig századának és az egész zászlóaljnak helyzete a szerbek tüzelése és sziklagördítései miatt kibírhatalan volt, önként vállalkozott arra, hogy néhány emberével megkerüli a magaslatot s ha lehet, meglepi a szerbeket. Merész vállalkozását elkeseredett elzártsággal és páratlan akaratával hajította végre. Az ellenséges sziklaállás oldalába kuszott s meglepetésszerűen rajtaütött a szerbek egy előretolt állásán. Élénk puskatüz fogadta elszánt rohamát, de Hock őrmester nem törődve a golyók süvitésével, pisztolyát a szerb parancsnok melléne szegte s úgy kényszerítette megadásra. A szerbek letették a fegyvert, az 52-esek pedig megszabadultak a szörnyű nyomástól, mely reájuk nehezedett. Mozgásuk szabaddá vált és megkezdheték támadásukat a szerb főállások ellen.

A kiváló altiszt emberföltöten vitéz és eredményes magatartásával rászolgált a személyes bátorság legszebb kitüntetésére, az arany vitézségi éremre.

—//—

A zombori törvényszék új tanácselnöke. Dr. Hornyánszky Sándor ügyvédet, volt váci képviselőt a zombori törvényszék tanácselnökévé nevezték ki.

Meghalt Zádor Gyöngyi. Budapestről jelentik: Zádor Gyöngyi, a Nemzeti Színház tagja, az ismert művésznap tegnapi hírtelen meghalt. Halálának oka ismeretlen.

Matusovičs Tibor dr. Bács-Bodrog vármegye tb. főjegyzője. Dr. Deák Leó főispán, Matusovičs Tibor dr. árvaszéki ülnököt, aki Szegeden évek hosszú során működött a városházán különféle fontos beosztásokban a legteljesebb megelégedésre, Bács-Bodrog vármegye tb. főjegyzőjévé nevezte ki.

Átvette hivatalát dr. Margalits Ede, a zombori kir. ügyészség új elnöke. Mint a Délvidék már jelentette, az igazságügyminisztérium a zombori kir. ügyészség elnökévé dr. Margalits Ede, volt bírót, budapesti ügyvédet nevezte ki. Az ügyészség új elnöke szombaton átvette hivatalát.

Zombori rendőrségi hírek. Dobi Andrásné jelentette, hogy november 13-án elveszítette kezításkáját, amelyben 910 pengő készpénz volt. A rendőrség a kezításkát 800 pengő tartalommal máris megtalálta és tulajdonosa átveheti a kapitányságon. — A cigányok megrendszabályozása azzal az eredménnyel járt, hogy a rendőrség most minden a cigányok által elkövetett lopást gyorsan kinyomoz.

A Szentatya lelkigyakorlata. Vatikánvárosból jelentik: A Szentatya valamennyi bitorossal együtt résztvesz a vasárnaptól jövő szombatig tartó vatikáni lelkigyakorlatokon. Ez alatt az idő alatt minden magán- és nyilvános kihallgatás szünetel.

A mi szücsünk a budapesti Váci utcai PALUGYAI

Nincs áru a bezdáni piacon. Amióta hatóságilag megállapították az árakat, a bezdáni piacról eltűnt az áru. Tojást és tejterméket egyáltalán nem lehet kapni. Egy kiló almáért két pengőt is elkérnek. A zöldségfélék kilónkénti árusítását most kezdik megszokni a bezdániak. A káposzta ára emelkedett és ebből most nagy a felhozatal.

Róder Leona Szépségklinikája

Egészség és ápoltság alapja a szépségnek. Vigyázzatok egészségetekre és ápoljátok magatokat türelemmel.

Kezdjük el veletek fiatalok, kik tele vagtok pattanással és mitesszerrel, esetleg szepőkkel és foltokkal, mely szépséghibák lehangoltá és társaságkerülővé tesznek benneteket. Ne keseredjétek el, még kevésbé nyomkodjátok pattanásaitokat, mert csak rongáljátok a helyzetet, meg van annak az egyszerű módja, hogyan szabaduljatok meg ezektől a kellemetlen szépséghibáktól.

Engedjétek meg, hogy önökhöz is szóljak, akik száraz arcőrűek és ráncosak, esetleg más kellemetlen szépséghiba deformálja arcukat. Mindannyian föltétlen kozmetikai beavatkozásra, illetőleg egyéni arcápolásra szorulnak.

Bizzanak bennünk, mi minden szépséghibát felelősséggel eltávolítunk.

Azonkívül megemlékezünk a mi rendkívüli szépitőszereinkről, mely szerek a világekállításon aranyéremmel lettek kitüntetve és hatáskubban nem fölülmulhatók.

A pattanásos és mitesszeres arcőrűt a mi No. I. és II.-es számu vizeink tökéletesen rendbe hozzák és aránylag rövid időn belül ezeknek a szereknek használata által tiszta szép arcőrűt nvernek.

Szepőköt és foltokat ha lehámlaszák hámlasztóvizeinkkel, ugy pár napi kura után tiszta szép arcőrűk lesz. Erektilek koptatónk pedig észrevétlenül tünteti el ezeket a szépséghibákat, de használatára huzamosabb időre van szükség.

A száraz, ráncos arcőrűhöz ajánljuk a mi bőrtápláló AVIV és HORM krémjeinket, mely krémek megelőzik a ráncok terjedését és korrigálják a már meglévőket.

Intézetünk 1926 óta fennáll. Minden levélre, illetőleg kozmetikai kérdésre válaszolunk 24 órán belül, ha megcimezett borítékot és válaszbélyeget mellékelnek.

Vágiák ki és hozzák be, vagy küldjék be levélben az alanti szelvényt.

A szereket pontos utasítással utánvétellel küldjük, kérjük az utasítást betartani és az eredményért felelősséget vállalunk.

„LEA Kozmetika, Zombor,
Széchenyi krt. 10.

Szelvény díjtalan tanácsadásra

Az albérleti szobákat sem szabad a két év előtti bérnél magasabb áron kiadni. Az 5777/1914. M. E. sz. rendelet kimondja, hogy sem a fő-, sem az albérleti lakásokat nem lehet drágábban kiadni, mint amennyit azokért 1939 szeptember 1-én kaptak.

A délvidéki kereskedők „UHU” minden-ragasztót, Orion hőpalackot, Krypton izzót, rádiót, stb. gyári áron szerezheti be Bruckner Elemér műszaki és import vállalatánál Szeged, Tisza Lajos krt. 39. szám.

Hatvan rendőr teljesít szolgálatot Nagykikindán. A nagykikindai képviselőtestület most tartotta ülését. Ezen elhatározták, hogy a rendőrség létszámát hatvanra emelik fel. Ezenkívül három detektív és öt rendőraltszót teljesít szolgálatot.

HOLGYEIM! LE A KÖTŐTŰVEL! Itt a XX-ik század szenzációja a szab. „Rapid” kézi kötőkészülék. Munkája kézimunka. Minden kötés mint a köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullover, bluzt vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 35.— Kérje 23-as ismertetőt. — Árufor-

December 4. Ez a nap a m. kir. Államsorsjáték legközelebbi húzásának napja. Idejében szerezzé be államsorsjegyet (ára egész 3.— P. fél 1.50 P), akkor Önnek is esélye lehet a nyeresre. Főnyeremény 40.000 P.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű hentes-áru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

Vérmérgezésben meghalt egy csantavéri gazdálkodó. Dér János 46 éves gazdálkodó pár nappal ezelőtt megszurta lábát egy rázsdás szögben. A gazdálkodó vérmérgezést kapott és meghalt.

Szélhámósok garázdálkodnak Csantavéren. Csantavérről jelentik: A csantavéri több szélhámóst őrizetbe vett. Ezek a leghetetlenebb trükkökkel szédítik el a lakosságot és a hiszékenyebbeket megszarolják.

DÉLVIDÉK

Száz pengő büntetésre ítélték egy zombor henteset, mert nem szolgáltatotta be a fagygut. A zombori kir. rendőrkapitányság büntető bírása szombaton 5 napi elzárásra átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre ítélte Budimac Pál zombori mészáros, mert a vágás után elmulasztotta megvételre felajánlani, illetve beszolgáltatni a bizományosnak a fagygut.

A péterrével iparos hitelügylet vezetősége. Péterrévéről jelentik: Az Iparos Hitel Egylet belépett az Országos Hitel Szövetkezetbe. Az Iparos Hitel Egylet elnöke vé újból Kocsis Mihályt választották meg. Alelnök Horváth András, igazgatósági tagok: Apró György, Pataki Ferenc és Bozóki Ferenc. A felügyelőbizottság elnöke Szirák András, tagjai pedig Boldizsár Ferenc és Horváth Imre lettek. A szövetkezet az eddigi 10 pengős részjegyeket 20 pengős részjegyekkel cseréli fel.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jó és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt könnyű és teljes örülést idéz elő. Ez a kellemes hatás hashajtószer.

Sikkasztott egy szabadkai tisztviselő. A rendőrség letartóztatta Szabadkán Auber mann Miklós, az anyakönyvi hivatal irodai segéd tisztjét, aki sikkasztást követett el.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapította a külföldről behozott új író- és számológépek legmagasabb fogyasztói és viszont eladói árát. Az erről szóló rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelent meg.

Öngyilkosság Ujverbáson. Glesser Adám 59 éves ujverbázi gazda felakasztotta magát. Mire tettét észrevették s levágták a kötélről, már nem volt benne élet.

HA PESTRE JÖN

ne mulassza el eladó
BRILLIÁNS ÉKSZERET
Kristóf tér 2. I. 3. alatt 12—2 között megmutatni.
Telefon: 182—647.

Jövedéki büntetőbírószági hatáskörrel ruházták fel a zombori és újvidéki törvény széket. A Budapesti Közlöny közli, hogy a m. kir. minisztérium a zombori törvény széket saját és a szabadkai kir. törvény széket területére, az újvidéki kir. törvény széket pedig saját területére kiterjedően jövedéki büntető bírószági hatáskörrel ruházta fel.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Német hősi emlékmű Kréta szigetén. A fiatal karlsruhei szobrászművész Anton Holzmüller, aki mint ejtőernyős vett részt a krétai harcokban, parancsnoka megbízásából a harcok befejezése napján hozzálátott a krétai csatákban elesett bajtársai emlékművének elkészítéséhez. Az óriási csaták színhelyén Caneában emelkedik az a hatalmas pylon a német felségjelvényvel és a bukó sassal, amely az ejtőernyősöket szimbolizálja. Az emlékmű 13.5 m magas, mely magasságból a sas maga 5.4 méter.

Megtalálták Zathureczky hegedűjét. Budapestről jelentik: Megírta a Délvidék, hogy pár nappal ezelőtt eltűnt Zathureczky Ede hegedűművész értékes hegedűje. A hegedűt most megtalálták: Molnár József 76 éves újságíró hazatéréle tartott, amikor az egyik kapu alatt sárga pakolópapírba csomagolva megtalálta a hegedűt. Azt hitte, hogy részeg cigány hagyta el, s hazavitte. Ugyanabban a házban lakott Lengyel Gabriella hegedűművész, aki azonnal felismerte a hegedűt s értesítette Zathureczkyt. A hegedűművész ezer pengő jutalmat adott az őreg újságírónak.

Nagy áradás az Aldunán. Szófiából jelentik: (NST). Mint a dunamenti Lom városából közlik, a Duna vizállása erősen és gyorsan emelkedik. Az áradás következtében az a veszély fenyeget, hogy a víz elönti a kikötő mentén húzódó vasutvonalat.

Uraim! Ha jól akarnak öltözni, tekintsek meg raktáramat, mely minden izlést kielégít.

Kulai és angol szövetek HUCK MACR ZOMBOR, Petőfi utca 4

Szerbiai nyersbőr iránt érdeklődik a bőrközpont. A Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Rt. elnöke Megay Károly országgyűlési képviselő, dr. Dárday Sándor a bőrközpont igazgatójának társaságában Belgrádba utaztak. Megay Károly és Dárday Sándor a belgrádi katonai közgazdasági bizottság vezetőivel szerbiai nyersbőrök behozataláról tárgyal. A bőrközpont vezetői a hét végén érkeznek vissza Budapestre.

Norvégiában feltűnően sok az elmebeteg. A norvég lapok beszámolnak, hogy a norvég statisztikai központi hivatal adatai szerint Norvégiában nagyon nagy az elmebetegek száma. Az állam évente 16 millió koronát kénytelen az elmebetegek gyógyítására költeni. Ez az összeg állandóan emelkedik. Összesen 28 elmebeteg-gyógyintézet van Norvégiában. Az intézetekben 6155 ágy van és még 7000 beteg számára kellene hely. Norvégiában minden ezer emberre négy elmebeteg esik. Negyven évvel ezelőtt csak 2.6 volt az arány. A betegek 14 százaléka szizofréniás. Minden második elmebeteg férfi ebben szenved. Ujabban cardiazollal kezelik őket és igen szép eredményeket értek el.

Rekordidő alatt újjáépült a belgrádi főpályaudvar. A belgrádi főpályaudvart, mely mint közlekedési központ az egész délkelet-európai forgalomban igen fontos szerepet játszik, a háború következtében legnagyobb részben elpusztult és így számtalan nehézség támadt a forgalom lebonyolításánál. Ennek a tarthatatlan állapotnak most azzal vetettek véget, hogy rekordidő alatt egy ideiglenes pályaudvart építettek fel, melyet már át is adtak a forgalomnak. Az új épület 8 menetjegypénztárból, egy tájékoztató irodából, podgyászraktárból, mosdóhelyiségekből és egy 1000 személyt befogadó váró és étteremből áll (MNK)

LINGERIE női fehérneműszalon minden izlést kielégít. Zombor, Mussolini ut 20. / Tel. 334.

Spanyolországban halálra büntetik a zugkereskedőket. (MN) A spanyol hivatalos közlöny rendeletet közöl, mely bizonyos árucikkeknek zugforgalomban való árusítására halálbüntetést helyez kilátásba. A halálbüntetés az élelmiszerekkel, takarmányneműekkel, háztartási szénnel, ruhaneműekkel, szappannal és gyógyszerekkel üzött zugkereskedelmre terjed ki. A halálbüntetések kiszabására rendkívüli bíróságok illetékesek.

Sulyuk szerint fizetik a viteldíjat a görög autóbuszok utasai. Athénből jelentik: A görögországi autóbuszok a távolsági forgalomban új rendszert vezettek be. Az utasokat beszállás előtt lemérik s a viteldíjat sulyuk szerint állapítják meg. Az autóbusztulajdonosok arra hívatkoznak, hogy a kővér emberek több helyet foglalnak el s a mai viszonyok között, amikor az összes járműveken nagy a tolongás, igazságos, hogy az utas testi tétőfogának arányában járuljon hozzá a viteldíjhoz.

Halálra égett egy kisgyerek. Kovács Lajos székelymosoni gazdálkodó 4 éves kislánya szülei távollétében játékközben felgyújtotta a házat. Az ágyban fekvő 16 hónapos kisebbik gyermek halálra égett.

250 millió könyv Goebbels miniszter megállapította, hogy Németországban a múlt év folyamán 250 millió könyv került a közönség elé. A katonaság könyvellátási akciója során a hadsereg 60.000 kölcsönkönyvtára számára 7000 munkatárs 6.7 millió könyvet gyűjtött.

Uj sebgyógyító szert találtak fel. Newyorkból jelentik: Az amerikai sebészek egyesülete nagyfontosságú sebgyógyító szert fedezett fel a földben. A szer „gramicidin” elnevezést kapta és hatása ezerszerese és százezerszerese a szulfanilamidénak. Egy teáskanál milliommódrésze elégséges arra, hogy egy egeret 10.000 halóalós adag tüdőbacillus ellen megvédjen. Az USA hat legnagyobb orvosi intézete most kezdte meg a szer kísérletezését embereken. A brit kormány is együttműködik a szer kipróbálásában, amennyiben sebesülteket kezeltek vele. A Bosztonban végzett kísérletek alkalmából a gramidicin bőrbetegségeket, fekélyeket és sebfertőzéseket, valamint belső fertőzéseket gyógyított ki. A szert egyelőre nem hozták még forgalomba, orvosok között sem, mert esetleges veszélyeit még nem ismerik teljesen. A legjobb eredményeket olyan lábtályogoknál érték el, melyek különben hetekig vagy évekig nem gyógyulnak be. Egy esetben egy 15 éve nyitott seb háromheti kezelés után begyógyult.

Uj bánt neveztek ki a moravai bánzás élére. Krusevácról jelentik: A moravai bánzás élére dr. Gyorgyevics Ivánt nevezték ki banná. Gyorgyevics dr. már hosszú éve kig élt Krusevácon, mint körorvos és ismeri a népet.

Elektromotorok, Dynamók, ujak beszálltak. **Adás-vétel.** Csere. Tekeréselés. Kompl. Villanytelépek. R Y M O R Z LAJOS hat. eng. vill. vállalata Budapest, V. Váci út 50. (Lehel térnél). Telefon.

Uj német filmvállalat. Az ismert nagy német filmvállalatok, az Ufa, Tobis, Terra, Bavaria és Wien-film mellett hatodik államilag támogatott és állami ellenőrzés alatt álló filmvállalatként megalakult a Berlin-film. A vállalat feladata az eddig magánvállalatok keretében működő filmtermelők összefogása.

Uj német színesfilm-eljárás A színes filmek a filmjátszás terén való gyakorlati alkalmazása már régóta foglalkoztatta a német szakköröket. E csendben, de nagy erőfeszítéssel folyó munka most teljes eredménnyel járt. Az Agfának a színes film terén is sikerült a fekete-fehér filmezésben már régóta megoldott negatív-pozitív eljárást kidolgoznia, úgyhogy a jövőben a színes filmekről is tetszés szerinti mennyiségben lehet majd másolatokat készíteni. Az új eljárás alapján elkészült első színes játékfilmet Berlin egyik nagy bemutató-film színházában már a közönség ítélete elé is bocsátották.

Földrengés Los Angelesben. Tegnap hatalmas erejű földrengés pusztított Los Angelesben. A földrengés ereje a levegőbe dobott egy 50 ezer tonnás olajtartályt. Több mint száz ház összedőlt. Csodálatos azonban, hogy a földrengésnek nincs halálos áldozata. A városban minden üzlet kirakatüvege összetört.

Vadon élő gorillát fogtak Olaszországban. (MN) A 2165 méter magas Monte Cimone hegyén, az északi Apenninek legmagasabb csúcán felnőtt gorillát fedeztek fel. Hogy az állat hogyan került a hegyre, eddig még nem sikerült kideríteni.

Vasárnap délelőtt tartja első közgyűlését az ujonnan kinevezett topolyai képviselőtestület. A közgyűlés előtt istentiszteleten vesznek részt a tagok.

Tíznevű város. (MN) Az északamerikai Arizona államban fekvő Fidelio városka 1924 óta most változtatta meg tizedszer a nevét. A városkát most, egyelőre, Hamersville-nek hívják. A városi tanács meg határozott összeg lefizetése ellenében bárki nevére hajlandó a várost elkeresztelni.

a meggazdagodással — A pénz mindent megnyit az Ön számára is. — Vegyen jótékony-célú állami-sorsjegyet. **Ára csak 3 pengő.** Kaphatók az osztálysorsjátékárusítóknál és dohánytözsdeknél.

Huzás december 4-én lesz

Anyaiskola — apák számára. (MN) Egy newyorki anyaiskola eddigi működési területét kibővítve most az apák számára is tanfolyamot nyitott meg. Az első tanfolyamot, mely a gyermekpedagógián kívül a csecsemővel való bánás minden titkára is kiterjeszkedett, 24 órát végzte el a női tanfolyamokat messze felülmúló sikerrel. A tanfolyamot bezáró vitaesten a hallgatók nemcsak nagy felkészültségről, hanem olyan részletre kiterjedő ügybuzgóságról tettek tanúságot, hogy kérdéseikkel az oktató szakorvosokat és pedagógusokat is alaposan megizgaztatták.

Ujra megnyitott a Magyar Bank szabadkai fiókját. A Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. 1906 óta affiliációt, majd fiókot tartott fenn Szabadkán, mely annakidején jelentős tényezője volt a Délvidék hiteléletének. A megszállás ideje alatt 1923-ban a fiók megszüntette működését. Az intézet most a fiók régi helyiségeiben: Kosuth Lajos ucca 4 szám alatt újra megnyitotta szabadkai fiókját, mely a banküzlet minden ágával foglalkozik. A fiók vezetésével **Bénis Simont,** a szabadkai Közgazdasági bank eddigi fiókgazgatóját bízták meg.

Katalin-bálat rendez a zombori Legényegylet. A zombori Legényegylet a felszabadulás után november 23-án, Katalin napján rendezi meg első műsoros bálját. A műsoron parasztkomédiák, egyfelvonásosok, énekszámok, monológok és táncok szerepelnek. A bálra meghívót bocsátottak ki, aki nem kapott, az jelentse be igényét Berkó OTI pénztárnoknál vagy a Legényegylet gondnokánál.

Nyit(tér*)

Vidákos Bozsdár könyv, papír és üvegkereskedését átvettem. Felhívom az esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket 15 napon belül nálam jelentsek be. Utólagos követeléseket nem ismerek el.

Mohol, 1941. november 16-án.

GODOLLEI LÁSZLÓ,

könyv-, papír- és üvegkereskedése

««OO»»

ÉRTESETÉS.

A m. kir. Pénzügyminiszter 26.257/1941 V. fő. számú rendeletével alulírottat a volt jugoszláv Phönix biztosítótársaság beográdi cég részére a visszafoglalt délvidéki területekre kiterjedő ügykörrel gondnokul kinevezte.

Amidőn erről a volt jugoszláv Phönix biztosító társaságnak a felszabadult Délvidéken lakó üzletfeleit értesítem, egyszersmind felhívom őket, hogy követeléseiket hivatali helyiségemben: Ujvidék, Alkotmány utca 18 szám I. em., mutassák be, hátralékos biztosítási díjakat fizessék be és pedig legkésőbb 1941 december 31-ig, ellenesetben szerzett jogaik és igényeik fi-gyelembe vétetni nem fognak.

Ujvidék, 1941 november 13-án.

Rössner Kornél,
kinevezett gondnok.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A háboru utján...

Kercs, a véres történelmi események színhelye és a csodás legendák hazája

Krim nagy félszigetének keleti nyulványa: a Kercs földszorossal testéhez nőtt Kercs félsziget. Kercs elnevezés — oroszul Korcsev —, mintegy összefoglalja az említett földszorost, valamint magát a félszigetet és a Kercs tengerszorost is, mely a félsziget partja mentén levő vízi ut, számos világító toronnyal. A Kercs tengerszoros a Fekete- és Azovi-tengereket köti össze egymással.

Kercs városát a görögök alapították. Ősi nevén: Pantikapea. Oroszországhoz 1771-ben csatolták. Kercs városa a hegy lejtőjére épült. Festői elhelyezkedésével roppant amfiteátrum hatását kelti és egyben mégis erődítményszerű. Fontos tengeri kikötő. Forgalmos kereskedelmi központ. Élénk vasúti gócpont. Vízi és szárazföldi útja összeköti a Don és Rosztov, valamint a Kaukázus egymást kereső érdekeltsegeit. Magának a Krim félszigetnek életlökötése is Kercs útjain fut szét.

Kercs város magas és ősrégi kulturájáról ékesen beszélnek templomainak értékes freskói és híres régészeti muzeuma. Különösen értékes az Ioanna Predtcsi temploma, mely 717-ben épült. Ugyancsak nagyon érdekes az egyik házikápolnában látható gyönyörű Kiot. Ezt az emlékművet a cári család Borki-vasútállomásánál történt csodálatos megmenekülésének alkalmából állították (1888). A Kiot a cári uralom idején állandóan ki volt világítva. Kercs város nevezetességei közé tartozik az ősrégi Szent György kolostor is. A várost reńnek sétányok szepítik. Kereskedelmét nagy üzemei és fontos gyártelepei teszik jelentőssé. A híres aszfalt- és cementgyáraival együtt a hatalmas vaskohók és gőzmalomok termelő ereje is emelik Kercs — illetve a Krim iparát.

A Kercs félsziget területén gazdag érc-, sós- és kőbányák vannak. Halkereskedelme nagymértetű és rendkívül élénk. Talaja részben vulkanikus. E belső források ereje sajátos. Gázok szabadulnak fel a mélyből. Iszapot, bugyborékoló pocsolyszerű váladékot vetnek fel. Ezért nevezik e kitérőket iszapvulkánoknak. Különösen dus forrása a Bulhanszkije iszapvulkán csoport. Szintén figyelemreméltó Kercs város környékén a sós tavak vidéke. Megemlítendők a város fölötti hegy természetalkotta kőkarosszékei. Itt szeretett a Nagy Mitridát cár megpihenni és a pompás kiállításban gyönyörködni. E sajátos kőformálódásokat Mitridát cár karosszékeinek is nevezik.

Tatár legendák

Régi történelmi feljegyzések szerint a Mitridát-hegység rengeteg katakombát rejt, legenda, misztikus vonatkozása tehát hirneves, főként a tatárok közt. Egyik legenda azt mondta, hogy Mitridát élő óriás volt. Büntető hatalmak köheggyé varázsolták és földet hánytak rá. Így keletkezett a Mitridát-hegylánc. Egy másik legenda arról számol be, hogy a hegy belsejében rengeteg kincs rejtőzik. A hatalmas és dús gazdag cárok közül egyik ide zárta kincsét négy földalatti szobába és pedig a következőképpen: az első szoba tömve van ezüst pénzzel, a másik aranyrudakkal, a harmadik drágakövekkel, a negyedik csupa gyémánt. És itt, a gyémántok között, fehér márvány katafalkon, arany koporsóban fekszik a cár leánya: a varázslónő. Ismerete a lét titkát és több mint száz esztendeig változatlan, ifju és csodás szépségben uralkodott népe fölött. E varázsos hatalmát a gonoszszellemektől kapta, amelyek rabszolgái voltak. Arany koporsójában olyan szép maradt, amilyen életében volt és megtevesztően hasonlít az élőhöz. Itt, a katafalkos szobában egy szunduk (láda) áll. Ebben a szundukban egy ezüst dobozka van. A dobozokban őrzik a varázsfüvet. Bármi érjen is a varázsfüvhöz, — nyomban arannyá válik.

De hogyan lehet ide eljutni?

A legenda arról is tudósít. Az idevezető utat óriási vaskapu zárja el. Ez is a hegy belsejében van. Egyszer sikerült Kyamil-Dzsindzsinek, a régi idők híres varázslójának egyik

krimi khán kérésére felfedeznie és kinyitnia a kaput. A khán a négy szoba kincsét akarta magának megszerezni. De életébe került. Örök rabja maradt a szépséges varázslónőnek.

Megjegyzendő, hogy a katakombák jelenleg is megvannak és azokat meg is lehet tekinteni.

BUDJENIN 20 ÉVVEL EZELŐTT ÉS MOST

Most pergezzük vissza a krimi és kercsi fehér-vörös harcok idejét. Vessünk egy pillantást az anyaországból visszaszorított és Krimbe hátráló fehér sereg élet-halál küzdelmére. Budjenni zárta el a fehérek útját az Azovi-tenger partján. Az a Budjenni, aki ma ugyanazon a helyen a német és szövetséges erők elől hátrálni kényszerült. Akkor, a fehér-vörös harcok idején, a két tűz közé szorított fehér sereg átvágta magát Budjenni negyvenszeres drótkadályán és pedig olyan meglepetésszerű erővel, hogy magát Budjennit és vezérkarát is majdnem elfogta. Ugyanekkor a hátráló fehér sereg egy része a nagyforgalmu, gyógy- és iszapfürdőjéről híres

Közgazdasági Bank Részvénytársaság, Szabadka

a
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
leánvintézete
B e t é t e k e t
a legiobban gyümölcsötünk és felmondás
nélkül bármikor visszafizetünk.
K ö l c s ö n ö k e t
a legjutányosabban folyósítunk a mezőgaz-
daság, ipar és kereskedelem számára.
Foglalkozunk
a
B a n k ü z l e t
minden ágával.
Fióktintézetek:
Zomborban: a Zombori Takarékpénztár.
Topolván: a Topolvai Takarékpénztár.
Zentán: a Zentai Takarékpénztár.
B. Kossuthfalván: Közgazdasági Bank r. t.
fiókja.
Baimokon: Közgazdasági Bank r. t. fiókja.
Apatinban: Közgazdasági Bank r. t. fiókja.
Pacséron: Közgazdasági Bank r. t. fiókja.

Henyicsesz városától az „Arabszkája-sztrekán”, a természetalkotta földhidon keresztül jutott Kercsbe.

Az Arabszkája-sztrekán igen figyelemreméltó földszor. Körülbelül öt verszt szélességben ágazik ki Kercs félszigetből és száz verszt hosszúságban nyulik az Azovi-tengerbe észak felé. Henyicsesz közelében ér véget. Amint látjuk, Kercs félsziget nagy szerepet játszott a husz év előtti fehér-vörös harcok idején és ma újra sorsdöntő események színhelye.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z E r z s é b e t l i g e t n é l

Alapítva 1824-ben

Jól jegyezze meg a címet!

Hogyan kell kicserélni a közszolgálati alkalmazottak és családtagjaik utazási igazolványát

»A Magyar Királyi Államvasutak pécsi üzletvezetősége közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak és családtagjaik arcképes igazolványai 1942 január hó 1-ével kicserélés alá kerülnek, azok kiállítását f. évi november hó 15-én kezd meg és 1942 évi január hó 31-ig folytatja.

Az 1941 évre szóló arcképes igazolványok érvénytartamát 1942 január hó 31-ig meghosszabbította.

A tényleges közszolgálati alkalmazottakat és katonai személyeket az arcképes igazolványok kiállításához szükséges tudnivalókról az üzletvezetőségek hivatali főnökségük útján részletesen tájékoztatta, a nyugdíjasok arcképes igazolványainak érvényesítéséhez pedig az alábbi tudnivalók szükségesek.

Az arcképes igazolványok kiállítását továbbra is a nyugdíjat, kegydíjat, vagy nevelési járulékot számfejtőhivatal által hivatalból megküldött nyomtatványok szabályszerű kitöltésével kell kérni. Az arcképes igazolványok kiállításához 6×6 cm. méretű puha papíron készült fényképet kell mellékelni.

Az utazási kedvezmény mérve és a 24 ar. P. térítési díj, — melyből a szoros értelemben vett állami és állami-üzemi alkalmazottak a saját, feleségük és gyermekek után csak 8 ar. P. összeget fizetnek, — továbbá 2 P. 50 f. kiállítási díjat vagyis kiállítási díj az eddigi 2 P-vel szemben 2 P. 50 fillér.

Az 1942. január hó 31-ike után kért illetve postára adott arcképes igazolvány érvényesítéséért még 3 ar. P. különdíjat is kell fizetni.

A kiállítási, térítési és érvényesítési díjak lerovására nézve az üzletvezetőség úgy rendelkezett, hogy azokat ne tételesen (személyenként) hanem az egyes kérvényekben feltüntetett összes igényjogosultak után egy összegbe fizessék be a pécsi üzletvezetőség 34230 sz. csekkszámú jávára és a befizetést igazoló m. kir. postatakarékpénztár befizetési lap »Elismervény» részét mindenkor a vonatkozó kérvényekhez csatolják.

A postatakarékpénztári lap hátlapján (igazolv.) megjelölés mellett tüntessék ki, hogy a befizetett összegből mennyi a térítési illetve kiállítási díj.

A kérvényhez arcképes igazolványok visszaküldéséhez megcímzett és felbélyegezett borítékot is kell csatolni.

A közszolgálati alkalmazottak igényjogosult gyermekei részére a nyári évadra (június 15-től szeptember 15-ig) kiállítandó arcképes igazolványokra vonatkozólag az üzletvezetőség 1942 május hó folyamán tájékoztatja az érdekelteket.

Az igényjogosult nyugdíjasok az arcképes igazolvány érvényesítésére vonatkozó kérvényüket Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetősége III. menetekedvezményi ügyek Pécs címre kizárólag csak királyi postán juttassák el, mert a nagy tömeg munkával járó munkabeosztás kizárja annak lehetőségét, hogy bárkinek az arcképes igazolványát személyes megjelenés esetén is érvényesítsük.

Egyben közöljük, hogy a köztisztviselői arcképes igazolványok kiállítását illetőleg a pécsi üzletvezetőség területi illetékessége alá tartozik, Bács-Bodrog, Baranya Somogy és Tolna vármegyék.

24 óra 100 méter mélyen két torpedóromboló alatt

Három torpedó, két hajó a levegőbe repül Hullnak a vizibombák

Egy német haditudósító elbeszélése az MN sajtószolgálat számára.

Tegnap délután óta vad türelmetlenség és feszültség bennünket. Kéthetes hiábavaló cserkészés után végre sikerült egy 8.000 tonnás torpedóval találkozni és most egészen hatalmába kerített a vadászszenvedély. Idegesen figyeljük a periszkópon kémlelő kapitányt. Már órák óta vizsgálja a vesztült hullámzó tengert. Egyszerre csak megszólal: „Nem támadásra alkalmas idő! Ma nem kísérletezhetünk velük. Na, nézzük a karaván irányát és sebességét!” Mig a kapitány a főkormányossal a méréseket végzi, az egész hajón végigfut a hír, hogy angol hajókaravánnal találkozunk. Csak egy jó félóra múlva tudjuk meg, hogy a három nagy 10.000 tonnás téherszállító haladt el előttünk, éppen főváltásra. Hes a teremburáját, mérgelődik a legénység, soha sincsen szerencsénk. A kapitány azonban megnyugtató felzaklatott méhkast, nem mondunk le a hajókaravánról, sőt más tengeralattjárók is megkapták már az értesítést. Az ideges türelmetlenséget nemkevésbé ideges várakozás váltja fel.

Nyugtalan éjszaka után pompás támadóidőre virradunk. Éppen csak a hajókaraván hiányzik. De szerencsénk van. Délben repülőgépet észlelünk, tehát a karaván sem lehet messze. Nemsokára már a nyomában is vagyunk. Kemény dió lesz, mert rombolók is kísérik. De mindegy, ehhez már szokva vagyunk. Alapos szellőztetés, a torpedóvetőcsövek élesre töltve és már merülünk is. Hajrá... Jó irányt vettünk fel, hamarosan csavarzugást hallunk. Megállapítjuk az egyes hajók csavarfordulatszámát és teljes sebességgel utánuk. A csavarok morajlása mind közelebről hallatszik.

KÉSZÜLTSG!

„Készültség!” Másodpercek alatt mindenki a helyén van. Egy csapásra elmúlt az izgalom, mindenki maga a megtévesztült nyugalom. Még közelebb! A rombolók már felettünk zakatolnak. Hirtelen éles, kellemetlen zugás, mint a száguldó motorcsónak hangja. Hát ez mi? A felelet nem sokat késik. Három szörnyű robbanás! Nem, nem vizibombák, torpedótalálatok. Nyomukban recsegés-ropogás. Hurrá, nem vagyunk egyedül! Az örvendezésre azonban nem marad sok időnk. A távolból már halljuk a vizibombák zugását. A torpedórombolók résen vannak.

No most! A mi időnk is elérkezett. „Periszkópmélységre!” — hallatszik a kapitány hangja. Hogy mit lát, csak később, a csetepaté végével tudjuk meg. Most csak néma arcjátéka mutatja, hogy nagyon is sokat lát. Mindenki kierzhangjából az örömet, amikor felharsan a hangja: „Első számú torpedócső, kész! — Első számú torpedócső, tüz!” Majd néhány másodperc múlva:

„Kettes számú torpedócső, kész! — Kettes számú torpedócső, tüz!” A főkormányos ott áll a parancsnok mellett és méri a torpedók menetidejét. A parancsnok hirtelen 180 fokkal megfordítja a periszkópot, néhány halk utasítást ad a főkormányosnak, majd ismét felhangzik:

„Ötös számú torpedócső, kész! — Ötös számú torpedócső, tüz!”

Éppen ideje volt! Már robban is közelünkben az első vizibombák. Kissé kellemetlen helyzet! De azért vidáman szorongatjuk egymás kezét, amint torpedóinknak az egész hangbábeli tulharsongó robbanását halljuk.

TELITALÁLAT!

— szakad fel az üdvrivalgás valamennyi torokból.

De most aztán lóhalálban a mélybe! Ismét vizibombák robbannak, mégpedig már jóval közelebb. Hajónk minden ízében megremeg, valószínűleg reszket. Néhány percig nyugalom, aztán egészen tisztán halljuk, amint néhány teher-

hajó eldohog fölöttünk, pontosan fölöttünk. Világosan hallani a lassu csavarokat... sssst... sssst... sssst... Négy vagy ötször ismétlődik meg ez. Majd egész gyors csavarok következnek, a rombolók. És jönnek ismét a vizibombák, öt-hat, szinte teljesen egyszerre.

Minden recseg-ropog idebenn, a fesszmerők mutatói vadul ugrálnak, mintha megbolondultak volna. Megint rövid pihenő. A távolból tompa robajokat hallunk, mint amikor valami összemlik. Ezek a mi áldozataink, a megtorpedózott szállítóhajók. Végzetük beteljesedett.

Ezt a nyugalmi időt használja ki parancsnokunk, hogy végre kielégítse kíváncsiságunkat.

Az első két lövés egy 12.000 tonnás gőzösnak szólt, az utolsó egy 6.000 tonnásat intézett el.

Még egyszer megszorogatjuk egymás kezét, vad örömrivalgás. Tegnapelőtt 8.000 tonna, ma 20 ezer, összesen 28.000 tonna. Nem minden két hétben esik ilyen szákmány!

Az örvendezést ismét vizibombák szakítják meg. Két romboló visszamaradt a karavánból és ugylátszik teljesen nekünk akarja figyelmét szentelni. Hosszu-hosszu órákig maradunk még víz alatt. A rombolók keresztül-hasul kalandoznak fejük fölött. A csavarok zugását mindig vizibombák követik! Most már hatodszor ujrázódik meg a színjáték. Ez alkalommal kilences sorozatot kaptunk. Hm, veszedelmesen jól dolgoznak odafenn!

A fedélzeten csak úgy záporoznak a repeszdarabok, néhány villanykörte szét pattan, a kulcsok kiesnek a kulcslyukakból.

Vajjon mikor lesz már vége?

Tovább várunk. Mindenki a helyén. A rombolók makacsul kitartanak. Hát sohasem fogynak ki a vizibombák? A periszkóp minden robbanásnál lejjebb csuszik, majd ismét a helyére ugrik. Néhány biztosíték kiég, ezeket gyorsan kicseréljük. Arra az esetre, ha az áramszolgáltat megszakadna, minden ember villamos zseblámpát hord a mellén. Az arcok komorak, idegességnek azonban nyoma sincsen. Nem ujság ez az idegpróba, a mesterségünkhöz tartozik.

A torpedórombolók már hosszabb ideje nem adtak életjelt magukról. Most azután megint ott zakatolnak fölöttünk a csavarok. Várjuk a bombákat. Jól számítottunk. A siri csendben még a vízreccsapódást is halljuk. Néhány másodperc múlva a robbanást. A hajótest megreccsen, mintha fájdalommal nyögne fel, baj azonban nem történik. Ebben a pillanatban igazán őszintén átértett hálával szoritanánk meg a derék hajógyárimunkások kezét. Jó munkát végeztek! De mi ez, ez alkalommal csak egy bomba? Hol a többi? Elfogyott volna a Tommyk vizibombakészlete? Csak türelem!...

CSAPDA

Már néhány órája semmi hír barátainkról. Talán csak meg akarnak lepni és felbukkanásunkat várják? Hát ha éppen fölöttünk telepedtek meg, hogy kibőjtöljenek? Vagy új bombakészletért mentek? Mindegy, nekünk is elfogy a türelmünk. Egy ideig még várunk, aztán óvatosan felszállunk periszkópmélységre. Valóban jó volt az óvatosság!

Egy órhajó és tengeralattjárócsapda leselkedik reánk.

A torpedórombolók azonban már eltűntek. Megkönnyebülten megyünk ismét mélyre és baj nélkül sikerül odébállunk.

Néhány mérföldnyi ut után felszállunk és visszatérünk régi állomáshelyünkre. Talán most kipihenhetjük magunkat. Nagyon ránk férne egy kis alvás,

majdnem 24 óráig senki sem hunyta le a szemét

közülünk. „Sokkal nagyobb baj, hogy megrepedt a fogmosópharam!” — mondja az első

CALDERONI

mű- és tanszervállalat

Részvénytársaság

BUDAPEST

IV., Váci utca 50 szám

Angol kisasszonyok
templomával szemben

Tudományos, üzemi, klinikai, laboratóriumi berendezések. Mikroszkópok és mikrotechnikai felszerelések. Tanítási segéd-eszközök és iskolai felszerelések — Ajánlatok díjmentesen.

Alapítási év 1819

REMÉNYIK SÁNDOR:

Romon virág

Körül feketecsipkés romfalak...
Sziklába markol még a gyökerük.
A Duna ballag a várhegy alatt
S a nap a málló kövek közé sül.
Nem ostromol, — csak besétál a szél,
Itt-ott tátong egy kapuboltozat —
Messziről ide kéll a Pilis —
A régi méltóságból ez maradt.
Nap, szél, Duna, és messze kitékintés:
Nagy Lajos udvarából ennyi csak.

Körül feketecsipkés gáz-falak.
Mily otthon ez? Mélabu otthona.
Olyan, mint a darabokra tört gyűrű,
Mint a megrepedezett korona.

O, életünk, — rom-életünk,
Lehetél volna te is korona

Feketecsipkés gáz-falak között
A várkut — mondják: feneketlen mély,
Vagy legalább is a szirt gyökeréig,
Várhegy talpáig, Duna-szintig ér.
A kut torkára kő káva szorul,
A kő-kávát meg érc-lemez fedi,
Rajta lakat. Tán jó, hogy nem lehet
Multunkba mélyen letekinteni.

Az érc-fedőn, a mult érc-takaróján
Egy kisfiu ül és kacag, kacag...
Lógatja lábát... Szinte hallani
E himbálódzó vig hangokat.
Nem sejt vidám ülőhelye alatt
Várkutát, iszonyu mélységeket, —
Harangoz... e harangszó, ha leér:
Megcsiklandozza lent a nagy vizet.
Mit neki repedések és romok!
Csak Dunát érez, szelet és napot.
És hátha elvisz nevető szemében
A Pilis kékjéből egy darabot.

Nézzük, — és egybe ölelünk vele
Távol hegyet, szelet, napot, Dunát, —
Nézzük és e látásból elfelejtjük
Életünket, a tört rom-koronát.
Lehet rom, és lehet reménytelen:
Virág nő rajta mégis: friss virág!

számu matróz. Legyen neki, a magam részéről az alvás elmaradását nagyobb veszteségnek érzem.

Már nagyon lógatom fejemet, de a főkormányos azért könyörtelenül kezembe nyom egy cédulát: „Számolja csak össze a vonásokat!” Majdnem háromjegyű számot kapok. „Igen, ennyi vizibomba robbant a közelünkben — mondja a vén tengerimedeve —, a távoliakat nem is számoltam.” Hát bizony nem is volt gyerekjáték, amin átestünk.

Mi tagadás, kissé megviselte az idegeimet. Megyek is aludni. Talán kellemesebb dolgokról fogok álmodni...

A »DÉLVIDÉK« RÁDIÓJA

November 16-tól 22-ig

Vasárnap

BUDAPEST I.

8.00: Fohász. — Szózat. — Hanglemezek. — 8.45: Hírek — 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd — 11.15: Görögkatolikus egyházi ének és szentbeszéd — 12.15: Leventefélőre — 12.45: Beszékart-zenekar — 13.45: Időjelzés, hírek vizállásjelentés. — 14.00: Hanglemezek. — 15.00: Gazdasági előadás — 15.40: Szórakoztató zene. — 17.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven — 17.20: Honvéd-kivánsághangverseny — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: A Magyarország-Svájc válogatott labdarugómérkőzés II. félideje közvetítés Zürichből. Beszél Pluhár. Hangfelvétel. — 20.00: Mozart-ünnep. 20.45: A gramofon 50 éves jubileuma alkalmából rendezett diszhangverseny közvetítése a Magyar Művelődés Házából. 21.40: Hírek, sport- és löversenyeredmények — 22.15: Cigányzene — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven — 24.00: Hírek.

KASSA

8.00: Budapest I. — 8.45: Hírek — 9.00: Egyházi ének és szentbeszéd — 10.00: Hanglemezek. — Közben kb. 10.30: Széchenyi István: A kelet népe előadás. — 11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés. — 11.35: Daloló honvédek. Költemények és hanglemezek. — 12.15: Budapest I.

Hétfő

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Irodalmi előadás — 10.45: Gazdasági előadás. — 11.00: A VIII. közigazgatási továbbképző tanfolyam ünnepélyes megnyitása. — 12.10: Országos Postászenekar — Közben 12.40: Hírek. — 13.30: Kiss Ferenc szalonzenekara — 14.30: Hírek — 15.20: Hanglemezek — 16.15: Diákféltőre. — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Cigányzene — 18.15: Katonai előadás — 18.35: Emlékezés Nagy Margitára. — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.30: Elbeszélés — 19.55: Solymossy János jazz-zongoraszámai — 20.10: Német szerzők művei — 21.40: Hírek — 22.10: Cigányzene — 23.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven — 23.30: Szalonötös — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: A népmese hatása a gyermeklélekre — 11.40: Hanglemezek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 17.35: Egy bronzkorbéli lakóház Kassa környékén — 18.00: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekara — 19.00: Budapest I.

Kedd

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Felolvasás — 10.45: Divattudósítás — 12.10: Magyar nóták cigányzenekisérettel — Közben 12.40: Hírek — 13.30: Katonazene — 14.30: Hírek — 15.20: Gordonka — 15.40: Mit főzzünk? — 15.55: Zongora — 16.15: Gyermekdelután — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Hanglemezek — 17.50: Felolvasás — 18.15: Enekkar — 18.40: A Halászbástya építője.

19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Régi hangosfilmek kedvelt dalai — 20.10: Külügyi negyedóra — 20.35: Író az olvasóról — 20.45: Mozart: Esz-dúr zongoranégyes — 21.15: Előadás — 21.25: Keringők — 21.40: Hírek — 22.10: Cigányzene — 22.35: Táncklemezek — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.35: Szórakoztató zene — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: Előadás — 11.20: Hanglemezek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 15.20: Hanglemezek és koncert — 15.20: Budapest I. — 19.15: franciák egy régi angol történetíró felfogásában. — 18.05: Ének cigányzenekisérettel — 19.00: Budapest I. — 19.20: Szent Erzsébet asszony. Középkori legenda. — 20.15: Budapest I.

M **Figyelem!**
Megnyílt a Vadászkiút

szálló vendéglő-helyisége

(volt cukrászda helyiség) naponta friss zóna ételek, elsőrangú borok és naponta frissen csapolt sör

Autóbuszon utazó közönség várakozó helye

Szíves pártfogást kér **Vadászkiút szálló R. T**

Szerda

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Előadás — 10.45: Népművészeti felolvasás — 12.10: Hanglemezek — Közben — 12.40: Hírek — 13.30: Rádiózenekar — 14.30: Hírek — 15.20: Buttola Ede tánczenekara — 16.15: Diákféltőre — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15: Légierők Fuvószekara — 17.50: Irodalmi előadás — 18.20: Honvédműsor. — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven — 19.20: Színmű. Anna. Színmű egy felvonásban — 20.20: Részletek az Operaház műsorából Hangfelvétel. — 21.40: Hírek — 22.10: Melles Béla-zenekar — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.35: Pátria-táncklemezek — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 9.00: Egyházi ének és szentbeszéd — 10.30: Művészlemez — 11.05: Előadás — 11.25: Hanglemezek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. 15.20 Hanglemezek — 16.15: Budapest I. — 17.15: Előadás — 17.30: A Kassai Szalonzenekar — 18.20: Budapest I.

Csütörtök

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Elbeszélés — 10.45: Külföldi híradó. Felolvasás — 12.10: Rendőrzenekar — Közben 12.40: Hírek — 13.30: Cigányzene — 14.30: Hírek — 15.20: Szórakoztató zene — 16.15: Ruszin hallgatóinknak. — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Felolvasás — 17.35: Mindenből egy keveset — 18.10: Lótenyésztési rádiótanfolyam. — 18.40: Klarinétverseny — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

GOLYÓS ÉS GORGÓSCSAPÁGYAK gyártása és javítása. **FŐTENGELY CSISZOLÁS**, fém csapágyak öntése, hajtókar és kartercsapágyak horizontális furása, eszterga munkák készítése. **FRISCH KÁROLY**, BUDAPEST, VI. KIRÁLY u. 50.

19.20: Rádiózenekar — 20.20: Irodalmi előadás versekkel — 20.50: Jazz-zongora — 21.10: Hangjáték Egy védtelen asszony. Hangjáték egy felvonásban. — 21.25: Dohnányi-hanglemez — 21.40: Hírek — 22.10: Katonazene — 23.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. — 23.30: Cigányzene — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: Szlovák hallgatóinknak. — 11.20: Hanglemezek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 17.15: Hanglemezek — 17.45: Előadás — 18.10: Budapest I.

Péntek

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Orvosi előadás — 10.45: Irodalmi felolvasás — 12.10: Weidinger Ede szalonzenekara — Közben 12.40: Hírek — 13.30: Beszékart-zenekar — 14.30: Hírek — 15.20: Dohnányi: Hegedű-zongora szonáta. — 15.40: Mit főzzünk? — 15.55: Énekek Szent Ceciliáról — 16.45: Történelmi előadás — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Cimbalom. — 17.30: Színeszeti felolvasás — 18.00: Táncklemezek — 18.30: Szép magyar novella — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Az Operaház Don Carlos előadása — Az I. felvonás után kb. 20.20: Sportközlemények — 21.40: Hírek — 22.10: Az Operaház előadásának folytatása. — Körülbelül 22.40: Cigányzene — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.25: Hanglemezek — 24.00: Hírek.

LEGJOBBAN ENNI, INNI ÉS MÚLATNI MUZSIKASZÓ MELLETT:

„Pest“ kávéház

és ÉTTEREMBEN! Polgári árak. Elsőrendű italok. Zombor, Gömbös Gyula ut.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: A katolikus női mozgalom egy éve. Schalkház Sára előadása. — 11.20: Hanglemezek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 15.20: Hanglemezek — 16.05: Szlovák hallgatóinknak — 16.25: Korányi Ilona magyar női társulat zongorázik — 18.45: Budapest I.

Szombat

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Felolvasás — 10.45: Mit nézzünk meg? A Battyány-család arcképeit a Nemzeti Múzeumban. — 12.10: Melles Béla-zenekar — Közben 12.40: Hírek — 13.30: Hanglemezek — 14.30: Hírek — 15.20: Cigányzene. 16.10: Ifjúsági rádió — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15: Liszt-hanglemezek — 17.30: Rádióposta — 17.55: Székesfevárosi Zenekar — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: 1920 Innen-onnan. Hangképek — 19.50: Rádiózenekar — 20.35: Bajor Gizi költőnők verseit mondja. — 21.00: Rádiózenekar — 21.40: Hírek — 22.10: Hanglemezek — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.25: Cigányzene — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: Az elveszett nyáj Mikszáth Kálmán elbeszélése — 11.20: Hanglemezek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 15.20: Előadás — 15.50: Táncklemezek — 16.10: Budapest I.

**SZEP
PERZSA-
SEAL-
MACSKA-**

BUNDÁT

olcsón vehet **SZEMERE** szűcsnél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 26 második emeleten

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

(XXXII. közlemény)

Komm nur zum Essen!
Aber ich bin gar nicht hung-
rig.
Tue nicht heiklig! Fühle dich
wie zu hause. Ist du immer
so wenig?
Wir haben nicht viel Schmau-
serien.

Csak gyere enni!
De egyáltalán nem vagyok éhes.
Ne kényeskedj! Érezd otthon ma-
gad. Mindig ilyen keveset eszel?
Nem csapunk nagy lakomákat.

Szószedet

heiklig tun | die Schmauserien. -en lakomázás,
tun, tat, h. getan | kényeskedni | vendégeskedés
tesz

Dr. VÉGHÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül” első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG

Új takarmányok

Egyre szebb és jobb eredményekhez jut el a magyar mezőgazdasági termelés, amely a szükségletek alakulása és a tudatos tervszerű fejlődés elvei alapján készíti elő a korszerűbb termelést.

Az állattenyésztés terén nagy jelentősége van a minél tovább tartó zöldtakarmányozásnak, különösen olyan időkben, amikor takarmányozási problémával kell számolni. A probléma megoldása és előmozdítása érdekében, egyik legkiválóbb elméleti és gyakorlati agrárius szaktudósunknak, dr. báró Mirbach Antalnak, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara elnökeinek ellenőrzése mellett több dunántúli kísérleti gazdaságban hosszabb tanulmányozás és termelési próbák alapján öt új takarmányfajtát sikerült kitermelni, valamennyi jelentős fehérjetartalommal rendelkezik s hozamuk jó-
végéig folytatni; 5. hizlaló-káposzta; április vé-

val meghaladja a hazánkban eddig szokásban volt takarmányok eredményeit.

A mennyiségi és minőségi eredményen kívül az öt fajtából álló takarmánysorozatnak nagy előnye, hogy általa télen is, tehát egész éven át folyamatosan zöldtakarmánnyal táplálhatók az állatok. A takarmányok a következők: 1. takarmány-mályva; korai vetés esetén az etetést július elején lehet megkezdeni és november-decemberig folytatni; 2. óriás-káposzta: leg erőteljesebben ősszel kezd fejlődni s télen csak tizfokos hidegnél fagy el, azon felül télen is zöldtakarmányt ad; 3. ezerlevelű-káposzta; akként kell vetni, hogy etetése január elején kezdődjék. Március végéig etethető, mert csak husz fok hidegnél fagy el; 4. takarmányrepce; etetését március végén lehet megkezdeni és április vé-

gétől, május elejétől mindaddig adható, amíg ismét sorra kerül a takarmány-mályva.

A szakértők szerint az új zöldtakarmánysorozat éves alkalmazása a tej- és hushozam feljavítása szempontjából korszakos jelentőségű az állattenyésztésben.

Árszabályozások a kézműves iparban

Az Ipartestületek Országos Központja Nagy Antal alelnök, felsőházi tag vezetésével tisztelgő látogatást tett Rozváczy Lajos államtitkár, árkormánybiztosnál és előterjesztette a kézművesipari cikkek árszabályozására vonatkozó iparos-kivánságokat. Kovalóczy Rezső dr. főtitkár és Szeghalmi László dr. titkár beszámoltak azokról a kalkulációs mintákról, amelyeket az IPOK az ipartestületek bevonásával folyamatba tett. Az államtitkár a kézművesiparosság érdekképviseleti központjának előterjesztéseire kijelentette, hogy a kézműves ipari termelés közérdekű szempontjaira megértő figyelemmel kíván lenni.

Tanonckérdés az iparügyi miniszter előtt

Az Ipartestületek Országos Központja részletesen kidolgozott jelentést juttatott el az iparügyi miniszterhez a tanonchiány és okaira vonatkozóan.

Ezen előterjesztésben megállapítja, hogy az ipar mai erős foglalkoztatása mellett igen élnék kereslet mutatkozik szakmunkások s így tanoncok iránt. Kivétel természetesen van, mégpedig egyes olyan kézművesipari ágazatoknál, ahol az anyagbeszerzés nehézségekre ütközik.

A mutatózó tanonchiány csökkentésére helyes lenne a tanonclétszámot korlátozó rendelet revízió alá venni, mert ez több vonatkozásban befolyásolja az iparosképzést s az utánpótlást.

Steyr és Skoda autókat, gumival, engedéllyel, azonnal szállít **bácskai képviselő MÜLLER vaskereskedő, Zombor. Motorkerékpárok** B. M. W. Puch, Viktoria minden típusban raktáron.

A „DELVIDEK” REGÉNYE:

(47)

? KI A TETTES ?

— De hát minő álnév alatt akar ön bemutatni? — kérdezte félénken.

— Hm! — felelte Juve, — ez nem könyvtári dolog... Neked kellene ezt az álnevet választanod.

— Minthogy ez uszágrózi álnév lenne, — mondta az ifjú, — olyan nevet kell találnom, ami mindenkinek feltűnik s amit mindenki megjegyezhet magának, szóval egy jellegzetes név kellene.

— Igen, — tréfálkozott Juve, — olyasféle löhangzású név, mint például a Fantomasé.

Rambert Károly helyeslőleg bólintott.

— Mit mondanál például olyan névhez, amelynek első szótagja a Fantomasból volna kölcsönözve: Fan... Találj hozzá egy második szótagot és kész a neved.

— ...dor, — egészítette ki az ifjú.

— Nagyon helyes, — mondta Juve kezeivel tapsolva, — mondjuk: Jérôme Fandor. Ez kitűnően hangzik. Nos tehát, — folytatta Juve, szeretetreméltóan taszigálva kifelé az ifjút, — Jérôme Fandor, most eredi a pokolba és hagyj aludni!

XVIII.

BELTHAM LORD GYLKOSA.

Férfiének tragikus és titokzatos halála óta lady Beltham teljesen visszavonulva élt, szigorúan megtartva a gyászt és egész erejével a jótékonságnak szentelte magát. Báltermek, fogadó estélyek és színházak helyett a kórházakat és szegény családok gunyhóit látogatta, segélyeket osztogatott ki, otthon pedig a gondjára bízott fiatal leányokkal jótékonsági műveinek adminisztrációs munkáit végezte.

Lady Beltham királynői természetű szőke, bájos nő volt a harminc év felé közeledő nők szép ségének teljes pompájában.

A komornyik belépett és jelentette:

— William Hope lelkész ur!

Feketébe öltözött, teljesen borotvált, kicsiny, az angol protestáns clergymen-ok mintájára szabott férfi lépett be, aki mélyen meghajolt lady Beltham előtt.

— Örülök, hogy viszontlátom, kedves Hope ur. Elfogad-e egy csésze teát?

A lelkész körüljártatta tekintetét, üdvözölte a három fiatal leányt, akik mint hadsegédek állottak lady Beltham körül és mosolyogva fogadta el a Lisbeth által feléje nyújtott párolgó, illatos teát.

— Nagyon köszönöm — mondta — ez helyre fog állítani kissé, oly rosszul ebédeltem az expressz-ben...

Suzannah és Teréz elfordultak, hogy örült kacagási vágyukat elrejtse.

Ezután hosszú köznapi társalgás indult meg a lelkész és lady Beltham között, ami főleg jótékonságról szólt és amit a fiatal leányok tisztelgően hallgattak.

teletteljesen, egyetlen közbeszólás nélkül hallgattak.

Közben az intendáns jött: Silbertown ur, egy feszes angol, aki az uszágrókat és leveleket hozta.

— Teréz, — szólt most lady Beltham, pillanatra félbeszakítva a társalgást a lelkéssel, — nézze át a napi postát és osztályozza a kérelmeket, Lisbeth és Suzannah segíteni fognak.

Aliq vonultak a háttérbe a fiatal leányok, midőn a lelkész közelhajolva hozzá halkan kérdezte:

— Volna-e oly kegyes megengedni, hogy boldogult lord Edward Belthamról beszéljek?

A fiatal asszony összerázkódott. Arca egy pillanatra nagy felindulást árult el, amit azonban akaraterjének megfeszítésével rögtön elrejtett és egyszerűen felelt:

— Hallgatom önt, lelkész ur.

— Bizonyára tudja, lady Beltham, hogy férje halála óta, — aminek most már majdnem egy éve, — első ízben tértem vissza Skótországra, ahol boldogult ura birtokai vannak és nagy csodálkozásomra a nép még mindig nagy felindulással beszél lord Beltham titokzatos haláláról.

Lady Beltham élénken szakította félbe a lelkészt.

— Remélem, hogy boldogult férjem emlékét semmiféle mende-mondával be nem szennyezték?

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARITÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA

sütőpor

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérrel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetésekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyegzett, jelű és leveleket továbbítunk. — Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg melléklendő.

„MERKUR”

hat. eng. ingatlanforgalmi és biztosítási iroda. Hiteltudósítás.

STEFATITS ISTVÁN.

Zombor, Zrinvi (Párizsi) utca 2. TELEFON: 81. HÁZAK, FOLDEK MALMOK, GYÁRAK, IPAR-TELEPEK, ÜZLETEK, KENDERGYÁRAK, TÉGLA-GYÁRAK

Több lakóházat Zombor belterületén megvételre keresünk.

és mindennemű ingatlan

VÉTELET ÉS ELADÁSÁT legkülönsebben közvetíti.

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T. — BUDAPEST kerületi felügyelősége.

A BIZTOSÍTÁS ÖSSZES ÁGAZATAIT eszközi legpéldásabb alapon.

Több háztelék Zombor belterületén kedvező áron eladó. a-553

Kölcsönt

kaphatnak iparosok, kereskedők, földművesek és mások előnyös feltételek mellett. Közelebbi válaszbélyeg ellenében: Nagy Simon bankirodája, Zombor, Zrinvi u. 15. a-294-f

Magyar- és német nyelv, valamint számtan oktatását vállalom. Előkészítik diákokat kis- és nagy érettségire. Zombor, Thököly (volt Apatini) ut 21. az udvarban. a-920-f

Jókarban lévő komp lett kerékpár, Veszte gyártmányu eladó. Bővebbet: Nagy Lajos ucca 19. a-919

Villanymotort 5—6 HP, lehetőleg 150 voltosot megvételre keresek. Ajánlatokat: Nagy Bálint sütődjéje, Zombor. a-916-f

Nagyobb ház eladó. Érdeklődni: Kalap ucca 36 alatt, d. u. 2—4-ig. a-912-f

HA SZÉP ÉS JÓ, MODERN BUTORT AKAR, forduljon - bizalommal, Schmidt Fülöp műbutor és épületasztaloshoz Zombor, Barát utca 4. a484

Nagyothallás és fülzuga praktikus gyógyításáról ismertetőt 20 fillér válaszbélyeg ellenében ingyen küld: Hegedűs Péter, Mohol (Bácska). a-796

Afrik, textilít lisztesszák, csomagolóvaszon, kárpitoskellékek, takarók, lenvásznak, minden szélességben, mindenféle zsinetek és kötéláru kedvezményes áron Nuszol Ernő szaküzletében, Zombor Vadászkürttel szemben. a-879-f

Államilag engedélyezett Délvidék legnagyobb Sofföriskolája állandó tanfolyamot tart Szegeden. Felvilágosítás Sofföriskola Szeged, Rákóczi-tér. a-881

Kézi damasztzövő segédet, Szabadjára felveszek. Cim a kiadóhivatalban. a-900

Ures műhelyhelyiség azonnal, kiadó. Juhász ucca 9 szám alatt. Érdeklődni: Arany János ucca 25. a-901-f

Baranyai bor 4000 liter kisköszegi pincéből eladó megfelelően, lehetőleg egy tételben fajborok, késői szüretelésű. Fehér István, Bezdán. a-905

Gyümölcsfák: alma és kajszi különböző fajok kaphatók dr. Veszelszky József kertészetében. a-918

Vegyeskereskedés, házzal együtt, más vállalkozás miatt eladó. Sáfány Imre, Zombor Herceg Ferenc ucca 18. a-917-f

ZONGORÁT, PIANÓT VENNÉK vidékről is. Ajánlatokat gyártmány és ár megírásával „Készpénzért 19013” jelűre a kiadóhivatalba. a-938

Állást keres, 22 éves vegyeskereskedősegéd, magyar, német és szerb nyelvtudással azonnali, vagy december 1-i belépésre. Cim a kiadóban. a-921-f

Figyelem! Balogh Ilés, Nagy Lajos ucca 11 szám alatti vendéglőjében, minden este a híres szekszárdi énekes rajkózenekar játszik. Kitűnő italok. a-933-f

A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság

BUDAPEST szabadjai fiókja

Kossuth-ucca 4. szám a fiók régi helyiségében

Az intézet alapítási éve: 1890.

Telefon: 202. Sürgőncim: Coloniale.

Folyósít kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett. Elfogad gyümölcsötetésre folyószámla- és takarékbetétet a legkedvezőbb kamatozással.

Tőzsdéi megbízásokat, átutalásokat, devizaüzleteket a leggyorsabban és legpontosabban teljesít.

Felvilágosítást nyújt a banküzlet minden ágában

Boldog szeretnék lenni! Ismeretség hiányában ezuton keresem, középkorú, biztos egzisztenciájú uriember ismeretségét. Egvedül álló, urinó vagyok, vagyonnal és üzlettel rendelkezem. Leveleket: Piros, fehér, zöld, jelűvel a kiadó továbbít. a-923-f

Cukrászda, jóforgalmu, más vállalkozás miatt eladó. Ugyanott berendezés is eladó. Schaffhauser János cukrász, Zombor. a-924-f

Keresek 2—3 szobás előszoba konvhas lakást. Répits Ferenc, Zombor, Apolló utca 23. a-925-f

Eladó ház száraz, ma gas helyen, 5 szoba, 2 konvha, melléképületek, nagy pincével, 591 négyzetméter kerttel, gyümölcsösökkel. Megtekinthető: Zombor, Bercsényi ut 54. a-926-f

Eladó balkaros cipészgép, esetleg egész cipészfelszerelés. Kerek István, Bácskossuthfalva. a-937

Megvételre keresünk egy használt, vas, biztonsági pénzszekrényt. Ajánlatokat „Jó karban” jelűvel, ár-megjelöléssel a kiadóba kérünk. a-922-f

Zomborban, Thököly ut 29 szám alatt egy nagy kert kiadó. a-934-f

Fűszer és rövidáru berendezés jutányos áron eladó. Jankovits András, Bezdán, Horty Miklós ucca 77. a-935-Ack

Figyelje meg a címet! Mielőtt városi kabátot vásárolna, keresen fel, 60%-kal olcsóbb vagyok. Politzer Manó régiségüzlete, Zombor. a-935-f

Keresek megvételre hegesztő-apparátust, kis esztergapadot tábori-tézzel. Eladok Prága 4 hengeres, Dieselt 60 HP, Bor Feri, Zombor, Nyul ucca 20. a-936-f

Vennék pianinót, rövid zongorát készpénzért. Cimét Vadászkürt szálló portásához. a-943-f

Szabásznak ajánlom férfinaszabóságba, Zombor vagy Szabadkára. Cimem: Gálicy István, Hercegszántó, Pozsonyi ut 81. a-940-f

Idősebb urilány bármilyen bizalmi állást keres kaucióval, esetleg 1.000.— pengővel társulna élelmiszer, ki-fözde vagy trafikba. Cime a kiadóban. a-941-f

Vennék régi ezüst-pénzt, ezüst-éveszközt és dísztárgyakat, perzsaszőnyeget, damaszt-abroszt és fehérneműt sürgősen 10—12 és 2—4 óráig, Flórián ucca 25. a-942-f

Nagyobbmennyiségű öreg komló eladó. Krisztián János, Bácsfeketehegy. a-927-f

Eladó cséplőgarnitúra MÁV 48 collos cséplő, 28 HP traktorral, 6 HP gőzgarnitúra. Mindkettő teljesen fel szerelve. Veszek hegesztő armaturát, karbid tartály nélkül. Báló Ferenc, Bács Gyulafalva. a-939-f

Négy középiskolát végzett, gép és gyorsíró lány állást keres. Cim a kiadóban. a-928-f

Fiatál borbélysegéd, jó munkás, állást keres azonnali belépésre. esetleg december 1-re. Cime: Kocsis Lajos, borbélysegéd, Csuzsa (Baranya m.). a-929-f

Kövesut mellett lévő kocsmá, jó forgalommal eladó. Cim a kiadóban. a-930-f

Tollat veszek és eladok minden minőségben. Ujat és öreget rendes napiáron. Meghívásra házhöz megyek. Wolkenstein, Zombor, Zsinagóga utca 9. a-931-f

Tangóharmonika, jazz-zongora órákat adok. Instruálok középiskolásoknak, főleg névelvekből. Ugyanott egy fekete szalon eladó. Hitler krt. 29. a-932-f

Telefonszámunk 2—07.

MÁVAUT autóbussz-menetrend

érvényes 1941. október 6-tól.

ZOMBOR—BEZDÁN—DUNA-RÉV—MOHÁCS

6.25	12.30	16.15	i	Zombor Vadászkürt szálló	é	8.10	14.15	18.05
6.51	12.56	16.41	i	Bezdán p. u. elágazás	é	7.44	13.49	17.39
6.53	12.58	16.43	i	Bezdán mozi	é	7.42	13.47	17.37
6.55	13.00	16.45	i	Bezdán templomtér	é	7.40	13.45	17.35
7.10	13.15	17.00	é	Duna-rév	i	7.25	13.30	17.20

7.30	13.45	17.40	i	Kisköszeg	é	6.55	12.55	17.00
8.40	14.55		é	Mohács	i	—	11.45	15.50
—	—	17.55	é	Vörösmart	i	6.40		

Zombor—Kula—Ujverbász—Óbecse

8.45	15.00	i	Zombor Vadászkürt szálló	é	8.30	12.45
9.45	16.05	é	Kula	i	7.28	11.45
	16.20	é	Ujverbász pu.	i	7.10	
	16.54	i	Szenttamás rk. elemiisk.	i	6.38	
	17.30	é	Óbecse községháza	i	6.00	

Óbecse—Ujvidék

1941. november hó 6-tól, gumihány miatt a forgalom szünetel.

Vaddisznó márkájú „EBERHARDT”-ekék a legjobbak a világon. Beszerezheti a képviselőnél MULLER vaskereskedés, Zombor, valamint összes alkatrészeit, Vetőgépek, répavágó, szeccskavágó, kukoricamorzsoló, szőlődaráló